Poštnina plačana v gotovini. I. izdaja. Cena Din 1·—

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1·—, lanskoletne 2·—; mesečna naročnina Din 20·—, za tujino 80·—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

DRŽAVNO TOŽILSTVO V LJUBLJANI Došlo 5. V. 1931 krat, oriloga

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru. Uprava v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 102 Ljubljana, torek, dne 5. maja 1931 Leto II.

Princ Ghica,
romunski zunanji minister, ki predseduje konferenci Male antante.

Konferenca zunanjih ministrov Male antante

Uradni komunike o poteku posvetovanj bo izdan danes - Romunski list o stališču Male antante napram nemško-avstrijski carinski uniji - Popolna soglasnost glede potrebe skupnega nastopa v vseh vprašanjih

Bukarešta, 4. maja. AA. Rador poroča: Konferenca Male antante se je začela včeraj dopoldne s konferenco zunanjih ministrov Male antante. Seji sta prisostvovala poleg rumunskega zunanjega ministra češkoslovaški zunanji minister Beneš in jugoslovanski zunanji minister Marinković. Trije ministri zunanjih zadev so izmenjali nazore o vprašanjih, ki zanimajo Češkoslovaško, Romunijo in Jugoslavijo. Konferenca se bo končala v torek. Tedaj bo objavljen komunike za tisk.

Bukarešta, 4. maja. d. Na današnji dopoldanski seji so se ministri v glavnem med seboj informirali. **Dr. Beneš je podal izjavo o stališču Češkoslovaške do nemško-avstrijskega načrta carinske zveze.** Popoldne sta govorila romunski zunanji minister Ghica in jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković. **Sinoči je imel francoski poslanik v Bukarešti razgovor z dr. Benešem.** Navadno dobro informirani »Currectul« objavlja o konferenci članek, v katerem pravi med drugim: Nov problem, o katerem morajo razpravljati države Male antante, je njih stališče do nemško-avstrijskega načrta carinske unije. **Vse tri države bi morale zavzeti glede tega skupno stališče.** Gospodarski interesi Jugoslavije in Romunije so si enaki, ker sta obe državi agrarni deželi. Obe sta na enak način oškodovani po razdiralnem tekmovanju Sovjetske Rusije in njenem dumpingu. Češkoslovaška pa je država, ki ima tako kmetijstvo kot industrijo. Zato se nemško-avstrijska carinska zveza kaže Češkoslovaški z drugačnega vidika kakor Jugoslaviji in Romuniji. Zadnji dve državi se imata malo bati velike industrijske organizacije Nemčije.

Bukarešta, 4. maja. n. V nedeljo dopoldne se je pričela konferenca zunanjih ministrov Male antante. Že na prvi seji so zunanji ministri Ghica, dr. Marinković in dr. Beneš obrazložili svoje mišljenje in stališče o raznih perečih vprašanjih evropske politike. Posebno pozornost so posvečali gospodarskim vprašanjem. Konferenci je v odsotnosti romunskega ministrskega predsednika Jorge predsedoval romunski zunanji minister. **Vsi ministri so naglašali potrebo, da nastopijo države Male antante skupno v vseh vprašanjih.** Konferenca je nadaljevala svoje delo popoldne. Opoldne je bil skupen obed, ki ga je priredilo zunanjim ministrom na čast jugoslovansko poslaništvo v Bukarešti. Tretji sestanek zunanjih ministrov Male antante se je pričel davi ob 10. uri. Snoči ob 22. je romunski zunanji minister princ Ghica priredil svojima kolegoma iz Jugoslavije in Češkoslovaške na čast svečan banket v hotelu Palace.

Nova izzivanja od onstran meje

Zborovanje italijanskih Dalmatincev v Trstu - Iredentistični izpadi proti Jugoslaviji - Odgovorni fašistovski poglavarji in državniki se solidarizirajo z izzivalci

Trst, 4. maja. n. Včeraj je imelo tu dalmatinsko društvo svoje zborovanje. Udeležili so se ga poleg tržaških tudi puljski in drugi Dalmatinci in en delegat s Krka. Društveni tajnik Verbano je obširno poročal o delovanju društva v preteklem letu. Društvo je razvijalo živahno propagando za Dalmacijo, izdalo dalmatinski koledar, protestiralo zaradi okrožnice nadškofa dr. Bauerja, sodelovalo pri vseh nacionalnih manifestacijah, v rezidenci D' Anunzija Vittorialu je postavilo »dalmatinsk istolp«, ki naj priča o italijanskem značaju Dalmacije in pobija pomen »barbarskemu in skaženemu« spomeniku Grgura Ninskega, ki so ga postavili v peristilu »našega« Splita. Društvo je v preteklem letu prejelo mnogo pisem in telegramov, **v katerih so se najvišji fašistovski hijerarhi in državniki, med njimi tudi tajnik fašistovske stranke Giuriati, solidarizirali z njegovim delovanjem.**

Verbano je svoj referat zaključil s temile besedami: »Dalmatinskim bratom naše želje! Izmučeni Dalmaciji in našim bratom robovom pa vest, da dan za dnem čakamo trenutek osvoboditve. Naglašam, da bo krila dalmatinsko zastavo s tremi leopardovimi glavami črna koprena vse dotlej, dokler ne bodo vsi naši ljudje in vsi naši otoki osvobojeni. Žalost, ki je v nas že nekaj let, mora imeti viden izraz. Črno kopreno bomo ped za pedjo odstranjevali z zastave, kakor bomo stopnjo za stopnjo osvajali našo zemljo. Z vseh rimskih in beneških stolpov, od Raba do Perasta, naj zavihra trobojnica s savojskim grbom, simbolom domovine. Živela italijanska Dalmacija!«

Za tem so izvolili novo upravo in poslali pozdravne telegrame kralju, Mussoliniju, D' Anunziju, Giuriatiju, predsedniku senata Federzoniju, senatorju Cipicu, poslancu Dudanu in društvu italijanskih vojnih dobrovoljcev.

Težkoče republikanske Španije

Madrid, 4. maja. AA. Zaradi spora z Zamorro v katalonskem vprašanju je notranji minister Maura odstopil. Novinarjem je dejal, da je bil Zamorra proti separatističnim težnjam Kataloncev preveč popustljiv, kar ograža špansko republiko.

Pariz, 4. maja. AA. Iz Saragosse poročajo: Osebe, ki so bile aretirane, ker so našli pri njih bombe, pripadajo anarhistični federaciji. Samo v dveh od najdenih bomb se je nahajala eksplozivna snov.

Neuspešen zaključek pogajanj med Češkoslovaško in Madjarsko

Budimpešta, 4. maja. d. Kakor poročajo listi, so se češkoslovaško - madjarska pogajanja zadnje dni brezuspešno končala. Ker je češkoslovaška vlada odklonila madjarske protipredloge proti češkoslovaškim predlogom, so postala nadaljnja pogajanja brezpomembna. Češkoslovaški delegat dr. Friedmann se je zato vrnil v Prago. Pred svojim odhodom je izjavil, da bo češkoslovaška vlada kasneje naznanila čas, v katerem bi bila pripravljena zopet pričeti pogajanja.

Prekinitev nemško-romunskih pogajanj

Berlin, 4. maja. (d) Na splošno presenečenje so se odgodila nemško-romunska pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe, ki bi se bila morala jutri v Bukarešti pričeti. Romunska vlada je naslovila na nemško vlado prošujo, naj bi njeni odposlanci odpotovali k pogajanjem nekaj dni kasneje. Del nemških delegatov je bil pa že na poti in jih je bilo treba nazaj poklicati. Nemška vlada je na to sporočila romunski vladi, **da ne smatra za umestno, da bi se pogajanja v sedanjem trenutku pričela.** Na nemški strani so namreč upali, da bo mogoče pogajanja do 15. maja, ko se sestane evropska komisija, dokončati. Prekinitev pogajanja vzbuja živahno pozornost.

Važne konference mednarodnih organizacij za delo

Ženeva, 4. maja. AA. Ves maj bo v Ženevi zasedanje mednarodnih organizacij za delo. **Od vseh zasedanj bo eno najvažnejših zasedanje mednarodne konference za delo, ki bo trajalo od 28. maja do srede junija.** Poleg teh konferenc bo otvorjeno tudi 53. zasedanje upravnega odbora mednarodnega urada za delo. 8. maja se začne v Londonu zasedanje odbora mednarodnega urada za delo za proučevanje nesrečnih slučajev. 18. maja se začne v Ženevi seja konzultativne komisije intelektualnih delavcev, ki bo med drugim razpravljala tudi o vprašanju kolektivne pogodbe novinarjev in o vprašanju izbore in namestitve intelektualnih delavcev.

Volilna borba v Romuniji

Bukarešta, 4. maja. n. Včeraj se je pričela po vsej Romuniji volilna kampanja. Zelo veliko agitacijo je razvila nacionalno-kmečka stranka, ki je izdala svoja volilna gesla proti sedanji vladi, ker je po njenem mnenju diktatorska. Maniu je nastopil včeraj na več zborovanjih v Erdelju. Govoril je o sedanjem političnem položaju v Romuniji in pojasnil, kako je prišlo do tega, da je vseučiliški profesor Hacieganu iz Cluja vstopil v Jorgovo vlado. Bil je v Bukarešti in je dr. Maniuja nenadoma brzojavno obvestil, da je vstopil v vlado in da mu je žal, da mora izstopiti iz nacionalno-kmetske stranke. Maniu mu je odgovoril, da je njegov izstop brezpredmeten, ker so ga iz stranke že izključili. Stranka bo izključila iz svojih vrst tudi vsakega drugega člana, ki bi simpatiziral z vlado prof. dr. Jorge. Stranka se bo ostro borila proti politiki prof. Jorge, ki hoče uničiti parlamentarizem.

Jugoslovansko-poljsko prijateljstvo

Poljsko-jugoslovanski kongres pomeni velik napredek v zbližanju med obema narodoma

Varšava, 4. maja. AA. Jugoslovanski delegati na poljsko-jugoslovanskem kongresu, ki se nahajajo v Krakovu, so si ogledali včeraj mesto in se udeležili proslave poljskega narodnega praznika. Delegati so položili včeraj venec na grob slavnega poljskega pisatelja Sienkiewicza. Na krakovski univerzi je bila svečana seja, kjer je v svojem govoru predsednik kongresa Kneblewski naglasil, **da predstavlja jugoslovansko-poljski kongres velik napredek v zbližanju med obema narodoma.** Govorili so še rektor univerze, podpredsednik trgovske zbornice Kwiatkowski, Zawilinski, ki je govoril srbohrvaški, profesor krakovske univerze Mole, ki je govoril poljsko in srbohrvaško ter naglasil, da je našel na Poljskem svojo drugo domovino. Končno so govorili še zastopniki poljsko-jugoslovanske lige iz Poznanja in Varšave ter predstavnik iz Vilne. Trgovska zbornica je priredila na čast delegatom svečan banket.

Proces proti članom teroristične organizacije

Novi dokazi soudeležbe madjarskih uradnih mest

Beograd, 4. maja. l. Šesti dan procesa proti teroristom se je pričel z zaslišanjem Antona Ermana, ki je obtožen, da je v juniju preteklega leta v Pečuju prejel od Mije Seletkovića okrog 5 kg razstreliva, lunte in revolver sistema »Browning« in vse odnesel preko meje v našo državo z nalogo, da na jugoslovanskem ozemlju ruši objekte. Na vprašanje predsednika sodnega sveta, če je kriv, je odgovoril: »Sem, a ne toliko, kolikor sem obtožen.« Sodnik Arnerić ga je vprašal, če je bil na Madjarskem. »Bil sem,« je dejal. »Nekoč sem pripovedoval Tilmanu, da bom izgubil delo, pa me je povabil, naj grem z njim na Madjarsko. Nato je na predsednikovo vprašanje pripovedoval o svojem potu preko meje. Bil je v Bistrincih in od tam sta s Tilmanom odšla v neko hišo v Bermendu, od tam pa v neko gostilno in nato na orožniško postajo, **kjer ju je sprejel neki madjarski častnik.** Opisal je tega častnika. Madjari od njiju niso zahtevali obmejne izkaznice niti potnega lista. Neki madjarski orožnik ju je vprašal, kdo sta. Odgovorila sta mu, da sta prišla iz Jugoslavije. Brez nadaljnjih poizvedb so jima nato dali prenočišče.

Predsednik Arnerić je nato prečital njegove prejšnje izpovedi, v katerih je priznal mnogo okoliščin, ki jih je danes tajil. Tako je v svojih prejšnjih izjavah priznal, da se je v Bukarešti vadil v rabi orožja. Danes je dejal, da to ni res. Predsednik Arnerić je nato prečital še zapiske o konfrontaciji med njim in Tilmanom, za tem pa je razpravo prekinil in jo odgodil do jutri, ko bosta poleg že zaslišanih morala pred sodnike še Gros in Budrovac.

Prekooceanski polet veleletala »Do X«

Pariz, 4. maja. AA. Iz Saint Louisa poročajo, da je pristalo tamkaj veleletalo »Do X«. Ko je obnovilo svoje zaloge goriva, je nadaljevalo polet v Bolamo v portugalski Gvineji, odkoder bo letelo preko Atlantskega oceana v Juž. Ameriko.

Bomba v stanovanju japonskega ministra

Tokio, 4. maja. AA. V stanovanje finančnega ministra Inuja so vrgli neznanci bombo, ki je napravila nekaj materijalne škode.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 4. maja. AA. Danes od 9. do 10. se je vršila pod predsedništvom predsednika ministrskega sveta generala Petra Živkovića seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o tekočih zadevah.

Proces proti morilcem Tonija Schlegla

Zagreb, 4. maja. k. Danes ob 8. uri se je pričel pred zagrebškim sodnim stolom proces po zakonu o zaščiti države proti osebam, ki so obtožene umora Tonija Schlegla. Sodnemu stolu je predsedoval sodnik Bubanj. Ko je senat zavzel svoje mesto, je 23 obtožencev zasedlo 3 obtožne klopi. Sodni stol je zaslišal vsakega posebej glede njihovih osebnih podatkov. To zaslišanje je poteklo naglo in brez prekinitve. Nato je državni tožilec dr. Ružić pričel čitati obtožnico. To obtožnico objavijo jutrišnje »Novosti« na 15 straneh z drobnim tiskom. Čitanje obtožnice je zavzelo vso dopoldansko in popoldansko razpravo, ki je trajala do 18·30. Jutri ob 8. uri se bo proces nadaljeval. Pričeli bodo zaslišavati posamezne obtožence.

Romunski kralj v Temešvaru

Temešvar, 4. maja. n. Drugi uradni poset kralja Karola v romunskih mestih je veljal Temešvaru. Prej je kralj posetil le še Cluj o priliki 50-letnice tamkajšnjega vseučilišča.

Kralj je prispel v Temešvar v soboto. Priredili so mu velike svečanosti in manifestacije. Sprejel je še istega dne mnogo deputacij iz Romunskega Banata. V nedeljo je prisostvoval posvetitvi temeljnega kamna romunske katedrale, popoldne pa se je udeležil velikih konjskih dirk. Zvečer se je spet vrnil v prestolnico.

Dijaški nemiri v Berlinu

Berlin, 4. maja. AA. Na berlinski univerzi je prišlo do ostrih spopadov med nacijonalističnimi in komunističnimi dijaki, ki so obesili na poslopju univerze rdečo zastavo. Rektor univerze je moral intervenirati, da jih je pomiril.

Dobitki pri državni loteriji

Beograd, 4. maja. l. Pri današnjem žrebanju V. razreda 21. kola državne razredne loterije so dobile naslednje srečke: dobitek 40.000 Din št. 26.261, dobitek 30.000 Din št. 97.897, dobitek 10.000 Din pa št. 338, 84.683, 17.252, 25.991 in 72.651.

Krivda Madjarske

V posesti velikanskih veleposestev, katera jim mora madjarski kmet obdelovati za najnižjo plačo, so imeli madjarski plemiči vedno dovolj sredstev, da so nastopali v velikem svetu kot prvi med velikaši. Da ta svoj sloves, ki pa je šel na račun madjarskega delavca in kmeta, še bolj utrde, so nastopali s sijajem, da so celo od luksuza razvajeni ljudje strmeli nad bogastvom in razsipnostjo madjarskih velikašev. Dostikrat je sicer ta razsipnost spravila marsikaterega madžarskega velikaša ob vse premoženje, kakor se je n. pr. zgodilo to prekmurskemu grofu Szaparryiju, ali sloves, da so madjarski plemiči neprekosljivi velikaši, je ostal in ta je pomenil tudi realne koristi. Tako je ta sloves pripomogel marsikateremu madžarskemu plemiču, da je z bogato ženitvijo napolnil zopet svoje prazne blagajne, predvsem pa je dal ta sloves tudi velik političen upliv, ki so ga znali madžarski grofi izkoristiti zlasti dobro.

In v izkoriščanju teh zvez obstoji še danes velik del vse Madžarske zunanje politike. Ni bilo pred vojno v kulturni Evropi države, ki bi tako zelo tlačila svoje nemadžarske državljane, kakor Madžarska. In še danes se ni nehalo to preganjanje in Slovaki na Madjarskem, ki jih je nekaj stotisoč, še danes ne morejo uprizoriti niti najbolj nedolžne gledališke igre v slovaškem jeziku. Nič bolje se ne godi niti nemški manjšini na Madžarskem, ki je brez vseh pravic, pa čeprav zvesto podpira vladno večino madžarske vlade. Vse to pa ne moti madjarske grofe in plemiče, ki edini danes vladajo na Madjarskem, da kriče v svet o silnem preganjanju, ki da ga trpe njih manjšine v tujini! Računajo pač z neoporečnostjo velikega sveta in na svoje dobre zveze z velikimi gospodi v evropskih prestolnicah in da bodo mogli tem naslikati situacijo na svoj način.

Njih računi niso niti tako napačni, kakor je pokazala falzifikatorska afera in pozneje tudi znana gotthardska afera s tihotapljenjem orožja. Pred očmi poštenega sveta in zlasti pred očmi vse evropske demokracije so se takrat madjarski politiki do golega kompromitirali, toda veliki svet, ki se ponaša s svojimi laksnimi pojmi o morali, jim je spregledal i potvarjanje denarja in tihotapstvo z orožjem ter še naprej dovolil, da so ga madjarski plemenitaši izkoriščali s svojimi »dobrimi zvezami«.

Ta pardon velikega sveta je madjarske mogotce ojunačil, da so si pričeli dovoljevati še večje nesramnosti in hinavščine. S široko gesto so nastopali pred svetom v ulogi velikih mučenikov in dan na dan so pripovedovali, kako silna krivica se jim godi vsled mirovnih pogodb in kako da te ogrožajo mir v srednji Evropi, sami pa so istočasno pošiljali v našo državo atentatorje in teroriste, da zanetijo na Balkanu vojni požar. Pod vodstvom madžarskih obmejnih čet so prihajali v našo državo tuji plačanci, da z madžarskim ekrazitom in madžarskimi bombami povzročijo nemire v sosedni državi. Vse to je bilo na procesih proti teroristom te dni sodno ugotovljeno, kljub temu pa si upa skoraj istočasno govoriti madžarski ministrski predsednik, da mora Madžarska vsled napetega položaja gledati, da je njen smodnik suh. Da, v resnici potrebuje Madžarska suh smodnik, toda ne za utrditev miru, temveč za bombe in atentate ter za ogrožanje miru, za kar najema plačance s pomočjo emigrantskih veleizdajalcev.

Beograjski proces je do golega razkril krivdo Madžarske pri bombnih atentatih v Jugoslaviji in te krivde ne more utajiti več nihče. Ta krivda pa ne pada samo na Madžarsko in njene sedanje vladarje, temveč tudi na one evropske kroge, ki so doslej redno dajali madžarskim kverulantom potuho. Ker so ti veliki gospodje dopustili, da se je proces proti falzifikatorjem končal s farso, ker so ti krogi privolili, da je bila tudi tihotapska afera končana tako, da ni bil nihče kaznovan, samo zato je tudi bilo mogoče, da so si upali madžarski iredentisti pričeti z organiziranjem terorističnih tolp v drugih državah. Če vse to trpe razni veliki gospodje po evropskih letoviščih in velemestih, pa tega ne bo trpelo evropsko delovno ljudstvo, ki je že do grla sito imperijalistične in avanturistične politike madžarskih grofov. In madžarsko ljudstvo je te politike še najbolj sito, kakor bi takoj pokazale že prve volitve, če bi bile te tajne in če ne bi odločevala o njih rezultatu madžarska policija.

Še manj pa more trpeti podpiranja teroristov s strani Madžarske Jugoslavija, ki zvesto izpolnjuje vse svoje mednarodne obveznosti in ki ima zato pravico zahtevati od drugih sosed isto. Krivda madžarskih oficielnih krogov pri organiziranju atentatov na našem ozemlju je dokazana, izostati ne morejo in ne smejo tudi posledice tega dokaza.

Angleški trgovinski minister o gospodarski krizi

»Rešitev je v glavnem odvisna od svetovnega sodelovanja in od uvedbe zlate podlage v valutah«

London, 4. maja. AA. Trgovinski minister William Graham je v svojem govoru v Leithu priznal, da ni veliko upanja na znižanje svetovnih carin. Vendar je potrebno, je nadaljeval minister, da se v bodoče regulirajo cene in produkcija poglavitnih živil. Sedanji padec živilskih cen je v veliki meri zakrivila neracijonalna produkcja, ker se ni znalo, s kako velikimi zalogami razpolagajo producenti. Padec cen je imel za posledico veliko brezposelnost tako v protekcijonističnih državah kakor v državah s svobodno trgovino. Vse to je dezorganiziralo javne finance, kar je pa zakasnilo izvedbo važnih socijalnih in industrijskih reform.

Rešitev teh vprašanj je v veliki meri odvisna od svetovnega sodelovanja in od uvedbe zlate podlage v kreditnih in valutnih sistemih.

Najvišje avtoritete priznavajo, da je koncentracija kapitala v Franciji in v Združenih državah povzročila tem in drugim državam velike težkoče.

Šesti kongres mednarodne trgovinske zbornice

Kongres je otvoril včeraj predsednik Združenih držav Hoover

Washington, 4. maja. n. Danes se je pričel 6. kongres mednarodne trgovske zbornice. Na kongresu sodelujejo zastopniki 47 narodov. **Kongres je otvoril sam predsednik USA Hoover.** Med ameriškimi delegati je tudi Oven Young. Pred otvoritvijo kongresa je imel predsedniški svet konferenco in je sklenil predlagati za novega predsednika zbornice nemškega delegata in veleindustrijalca Franca pl. Mendelsona, čeprav so se nekateri zavzemali za ameriškega delegata Bornesa. Ameriški kandidat Bornes je v razgovoru z novinarji naglasil, **da je naloga kongresa mobilizirati sile vsega sveta, da se odstranijo zapreke, ki stoje na potu ozdravljenju svetovnega gospodarstva.** Značilno je, da je poluradni list »Washington Post« zavzel neprijateljsko stališče napram kongresu. List pravi, da si dolžniki z vsega sveta ne smejo domišljati, da se bo Amerika le za ped umaknila od svojih zahtev.

Afera belgijskega profesorja v Italiji

Procesu proti prof. Moulinu bosta prisostvovala dva belgijska izvedenca — Bessanesijev dementi

Bruselj, 4. maja. n. »Le Peuple« je objavil dolgo poročilo, da je italijanska vlada dala belgijskemu poslaniku v Rimu popolno garancijo za pravilen potek procesa proti profesorju Moulinu pred fašistovskim sodiščem za zaščito države in javne varnosti. Italija je napravila to izjemo, da posvedoči svoje prijateljstvo napram Belgiji. K procesu bosta, kakor je garantirano belgijskemu poslaniku, pripuščena dva izvedenca belgijske vlade.

Isti list je objavil tudi izjavo italijanskega emigranta Ivana Bassanesija o njegovih odnošajih z Moulinovo afero. Bassanesi je dementiral trditve italijanskega državnega podtajnika za notranje zadeve Arpinatija v rimskem parlamentu, češ da so pri nekem Paravelliju, ki je baje vzdrževal zveze z belgijskim profesorjem Moulinom, našli Bassanesijevo pismo z zahtevo po podatkih o italijanskih letališčih, o organizaciji fašistovske milice in policije. Bassanesi je odločno zatrdil, da ni nikoli dal Paravelliju kakšnih naročil in navodil. Paravellija sploh nikoli ni poznal. Zaradi tega so Arpinatijeve izjave neosnovane. Arpinati naj jih dokaže s tem, da objavi fotografsko reprodukcijo pisma, če hoče, da mu bo kdo verjel.

Za rešitev angleškega polarnega raziskovalca na Grenlandiji

London, 4. maja. AA. Za usodo mladega angleškega polarnega raziskovalca vlada po vsem svetu veliko zanimanje. Courtauld je ostal preko zime na Ledenem rtu na Groenlandskem, da prouči tamošnje vremenske prilike. Kapetan Ahrenberg je letel na Groenlandsko, ni pa mogel dalje, ker so ga ovirali silni ledeni vetrovi. Sedaj se je doznalo, da manjkajo tudi trije drugi člani ekspedicije. S topničarke »Odin« so brzojavili, da so vodja Watkins in drugi člani ekspedicije odšli pred 11 dnevi proti Ledenemu rtu. Od takrat se ne ve o njihovi usodi ničesar. Ker nimajo s seboj veliko živil, so v hudi nevarnosti. Pozneje je še prišla vest, da se je letalo ekspedicije pokvarilo. Meseca decembra je ostal Courtauld na Groenlandski visoki planoti približno 3.000 m visoko in 150 milj od taborišča v Angnassaliku.

Njegovi tovariši so se morali boriti pri povratku v izhodišče z velikimi težkočami in so ga dosegli popolnoma izčrpani. Večkrat so zašli v silen snežni metež in so morali prekoračiti velike ledene razpoke.

Angleška vlada je sklenila, da bo pomagala pri rešilni ekspediciji. Na prošnjo danske vlade je organizirala drugo rešilno ekspedicijo, ki odpotuje iz Hulla te dni.

Krvavi nemiri v Egiptu

Kairo, 4. maja. AA. Včeraj popoldne je prišlo v Denisuefu do krvavih spopadov med policijo in demonstranti. Policija je streljala, ubila 8 in ranila 46 oseb. Ranjenih je bilo tudi sedem stražnikov. Notranji minister poroča, da je bilo ubitih samo 6 oseb, a 3 so bile ranjene. Nemiri so nastali pri prihodu Nahasa paše, ki je prispel v spremstvu 6 članov izvršilnega odbora vafdistične stranke.

Kairo, 4. maja. AA. Ker postaja položaj čezdalje bolj resen, je pričakovati v najkrajšem dogodki v Beniffuelu, kjer so pri zadnjih nemičasu intervencije Anglije. Povod temu so dali rih ubili 4 osebe, 40 pa ranili. Policija je aretirala v Gizehu Nahaso-pašo in njegove tovariše. Po daljšem zaslišavanju jih je izpustila. V Kairu so proglasili obsedno stanje. Policija je v stalni pripravljenosti v celem Egiptu. Parlamentarne volitve bodo najbrž odgodene.

Smrt tretjega najbogatejšega Amerikanca

Newyork, 4. maja. AA. V 92. letu starosti je umrl Eervige Baker, tretji najbogatejši človek v Ameriki. Njegovo zapuščino cenijo na 100 milijonov funtov šterlingov (približno 28 milijard dinarjev). Vzlic visoki starosti je bil pokojnik predsednik 47 družb in je igral v ameriškem gospodarskem življenju velevažno vlogo. Novinarji so ga imenovali »sfinga iz Wallstreeta«.

Nemška umetniška razstava v Zagrebu

Zagreb, 4. maja. k. Umetniška izložba nemške umetnosti, ki so jo otvorili včeraj dopoldne, je izzvala največji interes, tako da je poset odličen. V zvezi s to reprezentativno izložbo bodo priredili tudi nekaj predavanj, da prispevajo k kulturnemu zbližanju med našo in nemško državo.

Ljapčev zopet na krmilu v Bolgariji

Sofija, 4. maja. AA. Bolgarska agencija poroča: Kriza vlade se je končala tako, da ostane na oblasti kabinet Ljapčeva brez vsake spremembe.

Volilni uspehi skrajnih strank v Nemčiji

Berlin, 4. maja. AA. V deželi Lippe so se včeraj vršile volitve v deželni zbor. Bile so prve, odkar so stopile v veljavo izredne odredbe Brüningove vlade. Pokazale so, da so se ekstremistične stranke ponovno ojačile. Socijalisti so ohranili v glavnem svoje posestno stanje. Dobili so sedem mandatov od 15. Izgubili so pa večino. Narodni socijalisti so dobili 4. komunistična stranka pa 1 poslanca. Nemški nacijonalisti so izgubili 2 mandata, demokrati 1 in meščanska lista 1 mandat. Napram državnozborskim volitvam so izgubili nemški nacijonalci 26%, demokrati 27, ljudska stranka 14 in socijalisti 6%. Meščanska lista je nazadovala za 28 odstotkov. Komunisti so napredovali za 55%, socijalisti pa za 49%.

Izgredi v Bruslju

Bruselj, 4. maja. AA. Včeraj se je končal aktivistični kongres v Wemmelu s spopadi z orožništvom. Udeleženci kongresa so, namesto da bi se razšli, odpotovali z avtomobili v Bruselj, kjer so se spopadli z nacijonalističnimi dijaki. Ranjenih je bilo na obeh straneh veliko oseb. Končno je policija ločila obe skupini in aretirala 20 oseb.

Velika nesreča na Bodenskem jezeru

Lindau, 4. maja. AA. Na Bodenskem jezeru se je v viharju prevrnila jadrnica tukajšnjega sportnega kluba. Utonilo je 10 ljudi. Rešil se je samo eden.

En frank odškodnine namesto 250.000

Pariz, 4. maja. AA. Civilno sodišče je obsodilo izdajatelja, ki je objavil sliko in življenjepis teniškega šampijona Borotre v reklamne svrhe, na 1 frank odškodnine. Borotra je tožil izdajatelja za 250.000 frankov odškodnine. Vendar je sodišče smatralo, da Borotra ni imel materijalne ne moralne škode in je zato tako milo sodilo.

Letala z motorji v krilih

London, 4. maja. AA. »Daily Mail« poroča, da strojne tovarne iz Beardmora poizkušajo v Glasgowu nov tip letala, ki je opremljeno z lahkimi motorji. Motorji se lahko vdelajo v krila, kar bo zelo povečalo hitrost letal in zmanjšalo nevarnost ognja.

Nemški industrijci v Beogradu

Beograd, 4. maja. l. Davi je prispela ob 8·30 z zagrebškim brzovlakom v Beograd skupina nemških industrijcev. Na postaji so jih sprejeli zastopniki beograjskega gospodarstva. Gostje so se nastanili v hotelu »Palace«. Ob 10·30 so se v industrijski zbornici sestali z zastopniki beograjskega gospodarstva in se z njimi pobliže spoznali. Opoldne jih je sprejel načelnik ministrstva za trgovino in industrijo g. Pilja, ki se je z njimi dalj časa razgovarjal. Ob 15. uri so se Nemci odpeljali po mestu in posetili več gospodarskih ustanov in podjetij. Nemško poslaništvo v Beogradu priredi nemškim industrijcem na čast nocoj v svojih prostorih sprejem. Jutri dopoldne se bodo nemški industrijci poklonili neznanemu junaku. Dne 7. t. m. odpotujejo v Sarajevo.

Kongres finančnih uradnikov

Zagreb, 4. maja. k. V sabornici se je danes pričel drugi kongres finančnih uradnikov iz vse države. Na njem sodeluje okrog 200 delegatov. Otvoril ga je predsednik njihove strokovne organizacije Ilić, svetnik finančnega ministrstva. Pred prehodom na dnevni red je kongres poslal kralju, ministrskemu predsedniku in finančnemu ministru vdanostne brzojavke. Predsednik Ilić je nato pozdravil direktorja zagrebške finančne direkcije dr. Kasuna. Kongres je sprejel tajniško in blagajniško poročilo ter soglasno spremenil društvena pravila. Pri volitvah nove uprave je bil svetnik Ilić soglasno izvoljen za predsednika. V Novinarskem domu so imeli nocoj svečano večerjo, jutri pa priredijo krajši izlet v zagrebško okolico.

Zagrebški velesejem

Zagreb, 4. maja. k. Danes je poteklo 10 dni od otvoritve Zagrebškega zbora. Zbor je posetilo doslej okrog 110.000 ljudi. Jutri bodo pričeli z aranžiranjem prve letalske izložbe, ki jo bodo otvorili 14. maja. Letala, ki bodo pristala na letališču, bodo demontirali in prepeljali na sejmišče. Računajo, da bodo razstavili 40 letal vseh mogočih tipov.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 4. maja. V severnih Alpah na Štajerskem in vzhodnem Koroškem jasno in gorko, jugovzhodni vetrovi, nagnjenje k nevihtam.

Sokolstvo

USTANOVITEV SOKOLA V RIBNICI NA POHORJU

Že davna želja, ustanoviti Sokola v Ribnici na Pohorju, se je uresničila. Pred kratkim se je ustanovilo Sokolsko društvo, ki je zlasti v obmejnih krajih neobhodno potrebno. Na mestu je, da se pokaže naša pristna jugoslovanska misel končno tudi na zunaj, bodisi poleti napram letoviščarjem ali pa pozimi napram ljubiteljem belega sporta, ki so posebno vzljubili to lepo pohorsko sokolsko gnezdo.

Na ustanovnem občnem zboru je bil izvoljen starostom ugledni veleposestnik in industrijalec brat inž. Milan Lenarčič iz Josipdola, pod čigar vodstvom so se že lansko leto vršile priprave za ustanovitev Sokola. Uredila se je telovadnica, kjer so telovadili predvsem delavci, za kar jim bodi izrečeno posebno priznanje. Želimo, da bi bili ti požrtvovalni bratje delavci za vzgled ostalim, po večjih industrijskih krajih. Prepričani smo, da ne bo ostal pohorski Sokol samo na papirju, temveč da bo v najkrajšem času združil pod svojim okriljem prav vse zavedne Jugoslovane. Zdravo!

Šah

Predolimpijski turnir v Pragi

(Od našega posebnega dopisnika.)

7. kolo

se je igralo v četrtek 30. aprila. Tu sta se srečala Stoltz in Opočensky. Slednji je dosegel sicer boljšo pozicijo, dal pa je potem remis. Istotako je končala remis-partija Rejfiř - Flohr. Rejfiř je bil celo partijo v premoči. Pirc je s težavo dobil proti Kubanku, ki je igral partijo jako dobro, končno pa vendar podlegel. Gilg je proti dr. Skulički pokvaril boljšo pozicijo in remiziral. Makarczyk je porazil deprimiranega Gombosa, inž. Berger Sudija. Ker je Rejfiř remiziral tudi svoje viseče partije s Stoltzem in Pircem, se je pomanjšala razlika med Stoltzem in sledečim Pircem za ½ točke. Pri Stoltzu se opaža popuščanje moči.

Prvi poraz Stoltza

V 8. kolu je Sudi v senzacijonalni partiji porazil Stoltza. Sudi je igral damski gambit in je celo partijo odlično izvedel. Opočensky je porazil dr. Skaličko in dobitel Pirca, ki je s težavo remiziral z Gilgom. Slednji je jako dobro vodil kot beli sicilijansko partijo. Flohr je porazil Kubanka. Pri tem je dosegel svojevrsten rekord. Prišel je namreč k partiji šele 15 minut pred časovno kontrolo in moral v tem času napraviti vse poteze. Rejfiř je porazil Gombosa, partija Sudi - Skalička je bila prekinjena.

9. kolo

se je igralo 1. maja zvečer. Najvažnejša je bila partija Pirc - Opočensky. Pirc je po kratki igri zmagal.

Tudi Rejfiř, ki je bil poleg Opočenskega edini neporažen, je izgubil, in sicer proti Makarczyku, ki je danes znatno bolje igral kakor doslej.

Flohr je s premočjo dobil važno partijo proti Gilgu. Stoltz je prekinil z inž. Bergerjem v slabši poziciji, Kubanek in Gombos bosta najbrže remizirala, istotako Sudi in Skalička.

V 10. kolu je Pirc po velikih zapletljajih porazil Sudija in s tem sam prevzel vodstvo. Stoltz je namreč zopet prekinil v slabši poziciji z dr. Skaličko. Flohr ima še dobre izglede na zmago, če dobi prekinjeno partijo z Opočenskim. Gilg je utrpel proti Gombosu, ki ni imel še nobene točke, težak poraz, Rejfiř pa je porazil inž. Bergerja. Makarczyk je premagal Kubanka.

Stanje: Pirc 7½, Stoltz 6 (2), Flohr 6 (1). Prva tri mesta so tem trem že zasigurana tudi brez zadnjega kola.

Kongres slov. sadjarjev in vrtnarjev v Mariboru

Maribor, 4. maja.

Od sobote do danes se je mudilo v Mariboru mnogo slovenskih sadjarjev in vrtnarjev, včlanjenih v Sadjarskem in vrtnarskem društvu za Slovenijo. Prvi so zborovali v soboto člani drevesniškega odseka. Razpravljali so o vseh vprašanjih drevesničarstva in napravili več važnih sklepov.

V nedeljo popoldne je bil v veliki kazinski dvorani letošnji občni zbor sadjarskega in vrtnarskega društva, katerega se je udeležilo okrog 300 delegatov iz raznih naših krajev. Iz poedinih poročil posnemamo, da je v Sloveniji 177 podružnic, v katerih je organiziranih okrog 10.000 članov, dočim jih je bilo ob nastanku društva l. 1921. le 1000. V teh 10 letih se je sadjarstvo pri nas tako dvignilo, da je postalo izredno važna gospodarska panoga, ki donaša leto za letom večji dobiček.

Po opravljenih formalnostih občnega zbora so zborovalci sprejeli razne sklepe za svoje nadaljnje delo. Tako se je med drugim sklenilo, da bo list »Sadjar in vrtnar« še nadalje izhajal samostojno in se ne bo združil s »Kmetovalcem«. Prosvetnemu ministrstvu bodo predložili predlog, naj namesti na učiteljiščih kmetijske strokovnjake kot strokovne učitelje, da bi se tako vzgojili učitelji osnovnih šol tudi v gospodarske vzgojitelje in svetovalce. Bansko upravo bodo naprosili, da bo prepovedala prodajanje sadnega drevja na sejmih. Po občnem zboru so si delegati ogledali tukajšnjo vinarsko in sadjarsko šolo.

Danes dopoldne pa je bil v veliki kazinski dvorani kongres slovenskih sadjarjev, ki se ga je udeležilo preko 100 ljudi. Kongres je otvoril in vodil predsednik g. ravnatelj Humek, bansko upravo pa je zastopal kmetijski svetnik g Zidanšek. Ravnatelja gg. Priol in Rudl sta poročala o sadni trgovini, inž. Skubic pa je predaval o sadnih škodljivcih. K debati, ki se je razvila o vprašanju trgovine s sadjem, so se oglasili gg. Sagadin, Sagaj, Kafol in dr. Sklenili so pripraviti vse potrebno za olajšanje poslov v trgovini. Uvedli bodo točno poročevalsko službo, kakor jo imajo hmeljarji že nekaj let. Sklicali bodo sestanek vseh izvoznikov, pridelovalcev in drugih faktorjev. Na tem sestanku bodo določili enotne smernice za ves letošnji izvoz našega sadja, ki obeta biti velik.

Danes popoldne so se sadjarji odpeljali v Št. Ilj v Slovenskih goricah, kjer so si ogledali tamkajšnje vzorne sadovnjake. Nato so se razšli. Prihodnji občni zbor slovenskih sadjarjev in vrtnarjev bo prihodnjo pomlad v Celju.

Finžgarjeva proslava

Kamnik, 4. maja.

Finžgar v Kamniku ni neznan, saj ima tukaj mnogo osebnih prijateljev, tu je prijateljeval z našim pesnikom Medvedom in v obeh kamniških prosvetnih domih so se že po večkrat predvajala vsa njegova dramatična dela. Da so Finžgarjeva dela v Kamniku prav tako priljubljena kot njegova oseba dokazuje vedno polna dvorana in pa dejstvo, da so morali vsako igro večkrat ponavljati.

V soboto, 2. maja je proslavila Narodna čitalnica šestdesetletnico priljubljenega pisatelja s slavnostnim govorom g. dr. Konrada Janežiča in vprizoritvijo ljudske igre »Divji lovec«. Dvorana Narodne čitalnice je bila nabito polna najodličnejšega kamniškega občinstva. Govornik g. dr. Janežič je v lepo zasnovanem govoru orisal življenje in delovanje jubilanta na literarnem polju. Posegel je nazaj v prve početke slovenske literature in omenil oni zloglasni govor nemškega pesnika Anastasia Grüna v kranjskem deželnem zboru, v katerem se je ta norčeval, da vso slovensko literaturo lahko spravi v žepni robec. Ako bi danes vstal Anastasius Grün, bi videl, koliko so Slovenci v kratki dobi 60 let ustvarili na literarnem polju. In k temu je mnogo pripomogel F. S. Finžgar. Njegova dramatska dela so predvsem prave ljudske igre, ki so se zlasti med preprostim ljudstvom tako priljubile, ker gledalec vidi v njih kakor v zrcalu samega sebe z vsemi svojimi vrlinami in napakami.

Po govoru je sledila vprizoritev »Divjega lovca«, ki je prav dobro uspela. Igralci so se potrudili kolikor so mogli, vendar smo od nosilcev glavnih vlog Majde, Janeza in Zavrtnika pričakovali več. Najbolj je pogodil svojo vlogo član stare čitalniške garde g. Milko Grčar v vlogi Tončka. Izborna sta bila kovač Jure in njegova žena. V splošnem so bile skupinske scene mnogo boljše kot dialogi in monologi. Da je igra gledalcem ugajala, je dokaz dolgotrajno odobravanje po vsakem dejanju. S Finžgarjevo proslavo je Čitalnica dostojno zaključila svojo letošnjo gledališko sezono.

Tekme Kola jahačev in vozačev

Ljubljana, 4. maja.

Včeraj je priredilo Kolo jahačev in vozačev »Prestolonaslednik Peter« v Ljubljani tekmo na štadijonu na Dunajski cesti. Na prostoru se je zbralo precej ta šport ljubečega občinstva in tekma je potekla vseskozi napeto in zanimivo, le dež je proti koncu nagajal .

Pri **uvodnem skakanju** z 8 zaprekami in 9 skoki so dobili prvo nagrado (1000 Din) kap. **Djurovljević** na Leli v času 1 : 04 : 09; drugo nagrado (600 Din) podporočnik Vladimir Glišić na Noni v času 1 : 11 : 02; tretjo nagrado (300 Din) policijski nadzornik Anton **Pavlovčič** na Ciganu v času 1 : 12 : 06. Pohvalno priznanje so dobili dr. Friderik **Lukman** na Cedru, kapetan Mihajlo **Duduškin** na Lieblingu in Mabi ter podporočnik **Podboj** na Liski. Kot izurjena in simpatična jahalka se je izkazala ga. Linda **Lukman** na Olafu.

Pri **dresurnem** jahanju sta dosegla enako število točk dr. Friderik **Lukman** na Cedru in kap. Stevan **Djurovljević**. Priznanje za lepo jahanje je prejel nadzornik **Pavlovčič**.

Občinstvo se je končno najbolj zanimalo za rezultate v sledečem **lovskem jahanju** z 10 zaprekami in 12 skoki in s štirimi nagradami. Prvo nagrado je dobil g. Rihard **Wolf** na Orlu v času 1 : 37 (1500 Din); drugo kapetan **Djurovljević** na Leli v času 1 : 35 : 06 (800 Din); tretjo podporočnik R. **Rončević** na Bebi v času 1 : 36 : 06 (500 Din); četrto podporočnik Glišić na Noni v času 1 : 43 : 02 (300 Din). Priznanje je prejel kap. **Duduškin** na Lieblingu. Ker se je vlil dež pri presojanju za dve nagradi za poslušnost, je bila prisojena samo ena nagrada kap. **Djurovljeviću** na Dragonu. Častno nagrado za najboljšo tehniko in najlepši stil je pa dobil kapetan **Duduškin**.

Tragična smrt Antona Likozarja

Ljubljana, 4. maja.

Na Celovški cesti je snoči šofer Andrej Batič povozil do smrti z avtomobilom 42-letnega magistratnega uradnika Antona **Likozarja**.

Preiskava, ki jo je policija uvedla že snoči takoj po dogodku, je ugotovila:

Andrej Batič, šofer pri Slogradu, roj. l. 1906. v Trstu, stanujoč v Goriški ulici, je snoči ob 20·45. uri vozil z osebnim avtomobilom, v katerem je sedela njegova prijateljica Alojzija **K.**, postrežnica iz Florjanske ulice 17, po Celovški cesti iz Št. Vida proti Ljubljani. V daljavi 300 m od mestne meje je Batič dohitel magistrovega uradnika Likozarja, ki se je peljal s kolesom proti mestu. Batič je z avtomobilom zadel v Likozarjevo kolo, ki je odletelo v obcestni jarek, dočim je Likozar sam padel pod avtomobil, ki ga je vlekel kakih 20 korakov s seboj. Ko je Batič avtomobil ustavil, je bil Likozar že v nezavesti in je z veliko rano na levi strani glave obležal na cesti.

Likozar je peljal počasi ob desni strani ceste tik ob kamenju, ki je nakopičeno za gradnjo cestne železnice vzdolž ceste, poleg njega pa je šla Slavka Ilaš, služkinja, stanujoča v Zg. Šiški 114 in se z njim pogovarjala. Kolesa Likozar ni imel razsvetljenega. Batič je izjavil, da je vozil z brzino 35—40 km na uro in da je ves čas bil za Magistrovim avtobusom. Ko je Magistrov avtobus Likozarja dohitel, je Likozar zavil s kolesom na sredo ceste, radi č sar je bila nesreča neizogibna, ker avtomobila ni bilo mogoče ustaviti na tako kratko daljavo.

Skladišnik Franc **Bahar** iz Zg. Šiške 113 in Slavka **Ilaševa** sta izpovedala, da je bila razdalja med Magistrovim avtobusom in Batičevim avtomobilom okrog 100 korakov in da bi Batič prav lahko ustavil avtomobil.

Pekovski mojster Karol **Prijatelj** iz Zg. Šiške 158 je izjavil, da je Likozar res zavil s kolesom na sredo ceste in to takoj, ko ga je prehitel Magistrov avtobus. Batič je res vozil 50 do 60 korakov za Magistrovim avtobusom.

Likozar, ki so ga takoj po nesreči odpeljali z rešilnim vozom v splošno bolnico, je že ob 23. uri izdihnil.

Proti šoferju Batiču je uvedla policija kazensko postopanje. Na njen predlog je državno tožilstvo odredilo obdukcijo trupla.

Gneča v avtomatičnem bufletu

Ljubljana, 4. maja.

V soboto je bil otvorjen v Šelenburgovi ulici prvi ljubljanski avtomatični bufet. Bufet je lepo urejen po načrtih arhitekta g. **Platnerja**. Prostor, ki je morda le premajhen, ali se nam pa zdi premajhen te dni, ker je v njem taka gneča, kakršna je bila samo na prvi kuharski razstavi pri onih paviljonih, kjer so delili zastonj, je izrabljen najbolj ekonomično, toda estetično. Zunanjost bufeta je velikomestna. Zvečer zableste črke »Rio«, kakor se bufet imenuje. Lahko bi mu dali sicer domače ime, toda danes so že taki časi, da ne veš, kaj je še domačo in kaj ni več. Saj nam kino in gramofoni dan za dnem vsiljujejo razne »Rie« v vseh varijantah.

Še bolj kakor lepa notranja in zunanja oprema bufeta nas je pa presenetila gneča občinstva iz Ljubljane in okolice (v nedeljo smo opazili prave podeželane v bufetu, katere smo osumili, da so se pripeljali v Ljubljano samo zaradi bufeta, »kjer vržeš v špranjo dinar in priteče pivo samo v glaž«). Vse je drlo v Rio, in to ne samo v soboto in nedeljo ves dan, temveč tudi včeraj ves dan. Res je, da smo v začetku meseca in da je Rio novost za Ljubljano, res je pa tudi, da je bil takle avtomat krvavo potreben za naše mesto. Samo da tisti, ki bodo njegovi stalni odjemalci zaradi potrebe in praktičnosti, prve tri dni niso prišli še do kozarcev in do špranj, zaradi gneče radovednežev, ki so tri dni zaporedoma metali dinarje v špranje, zdaj jih pa ne bo zlepa blizu.

Torej nad vse potreben nam je bil takle bufet, in ko bodo odpravljeni v njem nekateri nedostatki, ga bomo prav vsi veseli.

Jugoslavija očaruje...

njena solnčna obala... njena čarobna jezera... in zobje njenih prebivalcev.

Njena obala obžarjena s svetlim solncem, njena jezera bogata redkih čarov so kakor zobje njenih prebivalcev dragocen dar lepe prirode. Ali zato vendar s preudarnostjo stotisoče Jugoslovanov neguje svoje zobé s Sargovim Kalodontom. Blagodejna pena te zobne kreme polepšuje zobé z blestečo čistoto in čuva usta nalezljivih kali.

SARGOV
KALODONT
ohranjuje zdravje in lepoto zob.

Gledališče

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 5 .maja: Zaprto.
Sreda, 6. maja: »X Y Z«. Red D.
Četrtek, 7. maja: »Dom osamelih žena«. Red B.
Petek, 8. maja: »Slehernik«, predstava v operi. Red A.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 5. maja: »Snegurička«. Red D.
Sreda, 6. maja: »Oj ta prešmentana ljubezen«. Red B.
Četrtek, 7. maja: »Lohengrin«. Gostuje Marij Šimenc. Red C.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Torek, 5. maja ob 20. uri: »Kavalir Miško«. Abon. A.
Sreda, 6. maja: Zaprto.

Guida:

Farnmor

Roman 63

Luciliji se je življenju v Erlebru zdela pravljica. Vse je imelo zanjo čar novega in glasno je odmeval njen veseli smeh pod obokanimi stropi nekdanjih samostanskih hodnikov. S ponosom in razumevanjem je v ogromni galeriji prednikov ogledovala slike umrlih Farnmorov. Sence greha, ki je ležala na pragu tega viteškega gradu, ni videla. Bila je srečna. Ljubezen in občudovanje sta jo obdajala. Obetala se ji je zlata bodočnost.

»Kam ste se tako poglobili?« To vprašanje je stavila nekoč neka v gradu mudeča se modna kraljica Luciliji, ko je ta vneto čitala iz neke knjige.

161

Namesto odgovora je Lucilia pokazala prijazni dami knijgo. Bilo je delo pisateljice Georges Sand.

Lady Chesville se je nasmejala ter se okrenila k Farmoru, ki je v tistem hipu vstopil v knjižnico skupaj z vojvodom Beauvoirom, njegovim sinom, markizom Bowdonom, knezom Volmusovom in Valdorom.

»Poglejte, lord Farmor, gospodična Lucilia čita romane. Ali ste ji vi to dovolili?« ga je vprašala lady.

Minister je smehljajoč se pristopil.

»Georges Sand ne bo zastrupila otroka, mylady,« je rekel. Sicer pa imate prav. Kje si dobila to knjigo, Lucilia? Iz moje knjižnice gotovo ne.«

Lucilia je pogledala na platnice.

»Ne, nisem je vzela v vaši knjižnici. Našla sem jo v svoji sobi, in ker mi je ugajala, sem jo vzela s seboj, da jo preberem. Na naslovni strani je zapisano neko ime: Bertie Erroll! Ali poznte koga s tem imenom?«

Dvignila je visoko knjigo, kažoč s prstom na pobledelo pisavo. Njen pogled se je srečal z njegovim in Farnmora je zbodlo v srce. Toda njegov smehljaj se ni izpremenil; na njegovem obličju ni zatrepetala mišica, ko je navidezno ravnodušno pogledal pisane črke in odgovoril brez obotavljanja:

»Da, to je Errollova knjiga, mojega nekdanjega prijatelja. Le obdrži knjigo, če želiš.«

Lucilia ni zapazila nič izrednega na njem in tudi lady Chesville ni nič rekla. Nikoli ni slišala Errolovega imena, zakaj tedaj ko se je odigrala tista žaloigra, je bila še otrok svet pa je med tem pozabil temno zgodbo sedanjega znamenitega državnika. Samo Beauvoir je prišepetal sinu, ko sta bila zunaj knižnice:

»Tistega Errolla je pred mnogimi leti ustrelil zaradi neke pikantne zadeve, zdaj pa govori docela ravnodušno o njem. Sposoben človek je ta Farmor, toda mrzel kakor led in krut kakor Borgia. Včasih me ga je kar groza.«

Vkljub temu pa se je njegova milost obrnila nekaj dni pozneje do prijatelja in gostitelja v neki kočljivi zadevi.

»Farmor,« je rekel ministru, stoječemu v krogu visokorodnih gospodov in gospa, »pet minut bi rad govoril z vami, če ste prosti.«

Vojvoda je bil dobrodušen, udobnost ljubeči gospod, ki se je zanimal bolj za žitne in volnene cene na borzi kakor za važne politične zadeve. V zgornji zbornici je samo enkrat nekoč izpregovoril nekoč nekaj stavkov, od tedaj pa ni odprl ust. Vendar pa je bil sila vpliven mož v deželi zaradi svojih rodbinskih zvez.

»Hotel sem govoriti z vami v neki osebni zadevi,« je nadaljeval vojvoda, ko je Farnmor stopil z njim v prazno biljardno sobo, »morda se boste čudili, govoriti sem hotel o vaši mladi varovanki, gospodični pl. Wochsalovi. Ali imate z mlado damo kakšne ženitne načrte?«

»Prav nobene, dragi vojvoda.«

Farnmor, ki ni bil tankovesten, se ni domislil, kaj je bil obljubil svojemu nečaku, sicer pa je bil tisti odgovor neobvezen.

Iz Dravske banovine

d **Sreski cestni odbor Maribor** razpisuje drugo javno pismeno licitacijo za oddajo gradbenih del na cesti Sv. Peter—Ložane km 2·648 do km 5·727 (tretji del). Licitacija bo v uradnih prostorih Sreskega cestnega odbora Maribor, Koroška cesta 36, II., v torek dne 19. maja t. l. ob 11. dopoldne. Pogoji, načrti itd. so reflektantom na vpogled med uradnimi urami pri sreskem cestnem odboru Maribor. Ponudbe je predložiti v obliki enotnega popusta v odstotkih na cene uradnega proračuna, ki znaša 1,441.128·25 Din.

d **Kmetijska Matica** je napovedala za svojo letošnjo edicijo običajno število knjig (t. j. štiri), od katerih vzbujata prav posebno pozornost aktualno delo **o zadružništvu** in prav tako potrebno delo **o davkih**. Tema dvema se pridružita še leposlovna (povest) in veliki koledar za leto 1932. Že ponovno smo s priznanjem ugotovili, da je Kmetijska Matica edina med našimi ljudskimi književnimi družbami, ki posveča v polni meri svojo skrb gospodarsko-strokovni literaturi našega podeželja. Napoved letošnjih knjig to samo znova potrjuje. Naročnina za vse štiri knjige je malenkostna: 20 Din (poštnina posebej). Prijaviti se je samo še do 31. maja t. l. pri domačem poverjeniku Kmetijsek Matice, če pa tega v kraju ni, direktno pri upravi Kmetijsek Matice v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7.

d **Za stradujoče rudarje.** Na intervencijo Narodno strokovne zveze in posredovanje bana g. dr. Marušiča je Trboveljska premogokopna družba dala, kakor smo že poročali, za podporo rudarjem četrt milijona dinarjev. Rudarji so z veseljem vzeli na znanje vest o tej podpori. Preko Narodne strokovne zveze so izrekli družbi zahvalo za darilo in g. banu za posredovanje. Ban g. dr. Marušič je s tem znova pokazal vso svojo skrb in ljubezen do naših rudarjev in so mu rudarji zato tudi hvaležni.

d **Družina »Soča«** bo gostovala v četrtek 7. maja v Kranju v Narodnem domu z duhovito komedijo v treh dejanjih »Vrag«. Ta komedija je ena izmed najboljših, modernih del svetovne literature in družina »Soča« jo uprizarja povsod z najboljšim uspehom, ki tudi tokrat ne bo izostal. Začetek ob 20.30. Vstopnice v običajni predprodaji.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev. 398—1

d **Smrtna nesreča progovnega delavca v Lazah.** V Lazah je v soboto zvečer povozil beograjski brzovlak, ki je vozil v Ljubljano, 26-letnega progovnega delavca Alojzija Milavca. Brzovlak je Milavca grozno razmesaril. Truplo je našel med tračnicami sredi proge Milavčev brat, ki je odšel Lojzeta iskat, ker ga po njegovi navadi še ni bilo domov. Truplo so prepeljali v mrtvašnico na Dolsko, odkoder se je vršil pogreb na tamošnje pokopališče.

d **Rafinirane goljufije za namišljene ljubljanske tvrdke.** Policija sporoča: Neka oseba pod imenom V. Stertič nabira naročila v južnih krajih naše kraljevine, in sicer v Vardarski in Dunavski banovini za tvrdko »Elektron« v Ljubljani, Krekov trg št. 16, in prejema naročila od naročiteljev. Naročila se glase na električne predmete kakor žarnice in tudi likerje. Navedena tvrdka v Ljubljani ne obstoji. Neka druga ali pa ravno ista oseba pod imenom Djunović Jovan, rojen 15. julija 1906 v Viru pri Bakarju nabira naročila blaga (menda konfekcijskega) za tvrdko »Sendeger« in comp. v Ljubljani in jemlje istotako naplačila za naročeno blago. Tudi ta tvrdka ne obstoji v Ljubljani in gre v obeh primerih za rafinirano goljufijo. — V zadnjem primeru navedeni goljuf se je v zadnjem času pojavil v srezu Brežice, preje pa je izvrševal goljufije v južnih krajih kraljevine. Za obe namišljeni tvrdki prihajajo sedaj urgence na pošto v Ljubljano, katerih je pa nekaj poštni urad poslal nazaj kot nevročljive, en del je bil pa zaplenjen v svrho izsledite storilca. Vse varnostne oblasti in organi se zaprošajo, da tem prevaram obrnejo največjo pozornost, da se storilec ozir. storilci čimpreje izslede in nadaljne goljufije onemogočijo.

Ljubljana

Torek, 5. maja 1931, Pij V. pap. Pravoslavni 22. aprila, Teodor.

Nočno službo imata lekarni Sušnik na Marijinem trgu in Kuralt na Gosposvetski cesti.

■ **Skioptično predavanje** priredi ob priliki protituberkuloznih dni Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani danes ob 20. uri v uradovi dvorani, Miklošičeva cesta št. 20. Predaval bo g. primarij dr. **Derč** o protituberkulozni borbi in kako očuvamo deco pred to boleznijo. Vstop prost. Vabimo k udeležbi vse.

■ **Sokol I. Ljubljana-Tabor vabi svoje člane,** ki imajo slavnostni kroj, da se udeleže v kroju praznika »Jurjevanja« ljubljanske garnizije dne 6. maja. Zbiranje ob 4·45 zjutraj na Taboru, od koder je odhod z vojaštvom točno ob 5. uri na vojaško vežbališče. Slavnost se konča okoli 9. ure, nakar je skupni povratek v mesto. Bratje pridite v častnem številu. Zdravo! — Uprava.

■ **Otvoritev poletne strelske sezone.** Oblastna strelska družina je v nedeljo dopoldne otvorila svojo poletno strelsko sezono. Otvoritve na vojaškem strelišču pod Golovcem so se udeležili poleg članstva z njihovimi družinami ban dr. Marušič, divizijski general Ilić, češkoslovaški konzul inž. Ševčik in podkonzul Cihelka, polkovnik Cvejić, podpolkovnik Jaklič in drugi odlični gosti. Svečanost je otvoril predsednik brigadni general Popović, ki je odlikoval 15 najboljših strelcev 1930 z zlatimi kolajnami. Govorila sta še g. Orehek v imenu članstva in divizijonar Ilić. Streljanje je otvoril ban dr. Marušič. Streljanje je trajalo do 13. ure in je bilo oddanih več tisoč strelov. Pri prireditvi je svirala vojaška godba.

■ **Akademijo s plesom v Unionu** so priredili maturanti tehnične srednje šole v korist svojemu ekskurzijskemu fondu pod pokroviteljstvom predsednika Zveze industrijcev g. Dragotina Hribarja. Na sporedu so bile glasbene točke pomnoženega orkestra tehnične srednje šole, recitacije, pevske točke in dramatični prizor. Po akademiji se je vršil ples. Po obisku sodeč je akademija tudi gmotno lepo uspela.

■ **Razstava vajeniških del** za mehansko tehnično obrt se je vršila v nedeljo dopoldne v šoli na Ledini. Razstava je pokazala, da imamo mnogo obetajoč obrtniški naraščaj. Žal, da je bila v nedeljo tudi že zaključena.

■ **Tombola naših poštarjev.** Pod okriljem Osrednjega društva nižjih poštnih in telegrafskih uslužbencev so priredili naši poštarji v nedeljo popoldne na Kongresnem trgu tombolo, ki se jo je udeležilo več tisoč ljudi. Dobitke so prejeli: Ivan Kovačič s Poljanske ceste, pohištvo; Anton Herman, zidar iz Šiške, ženski šivalni stroj; Marija Ivančičeva, dijakinja z Rimske ceste, žensko kolo; Silva Babnikova, dijakinja iz Trnovega, nevestino opravo; Tončka Hladnikarjeva iz Črne vasi, prašiča; ga. Batisova z Grajske planote salonsko uro; Marta Hribernikova iz Dvořakove ulice otroško kolo; Karl Rist, blago za moško obleko; Anton Župančič z Grosuplja drva in Lojze Koželj, voziček z živili.

■ **Slavni Vaclav Talich,** dirigent evropskega slovesa bo dirigiral v ponedeljek, 11. t. m. v Unionski dvorani koncert praške Češke Filharmonije. Ime slavnega mojstra nam je najboljši porok, da bo pondeljkov koncert višek letošnje precej bogate naše koncertne sezone. Natančni program priobčimo jutri. Prosimo p. n. občinstvo, da si kupi vstopnice že v predprodaji. Brez dvoma bo naval velik in bodo zadnje dni vstopnice gotovo pošle. Zunanji udeleženci naj takoj naroče vstopnice pismeno pri Glasbeni Matici ali pa v Matični knjigarni.

■ **Šolski pevski zbor in orkester drž. gimnazije v Ljubljani,** pomnožen z nekaterimi gojenkami in gojenci drž. učiteljišča, priredi v soboto, 9. maja ob 20. uri v veliki dvorani Uniona dijaški koncert pod vodstvom g. suplenta Ivana Repovša. Nastopi dvesto dijakinj in dijakov z narodnimi in umetnimi pesmi. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

■ **Prometne nesreče.** Na Gosposvetski cesti se je ponesrečil z motorjem sedlarski pomočnik Maks Peterca iz Dobrunj. Ponesrečil se je, ker je zadel z motorjem ob tramvajsko tračnico. Pripominjamo, da je Gosposvetska cesta zlasti pri restavraciji pri »Levu« tako razorana, da na čuda, da se je tam primerilo že več nesreč z vozili. Mestni magistrat bi storil dobro delo, če bi dal to cesto temeljito popraviti. — Na Miklošičevi cesti je neki kolesar povozil 20-letno Amalijo Jelnikarjevo. — V Mengšu je neki motociklist povozil pečarskega pomočnika Valentina Urha. Vse tri ponesrečence so prepeljali s težkimi poškodbami v splošno bolnico.

■ **Celovška cesta v Zg. Šiški zaprta za promet.** Z dovoljenjem tehničnega oddelka kr. banske uprave bo radi zgradbe električne cestne železnice zaprta za tovorni promet državna cesta št. 2 t. j. Celovška cesta in sicer od končne postaje električne cestne železnice v Šiški do Trate približno 10 dni od srede dne 6. maja t. l. dalje. Promet se naj vrši iz Št. Vida skozi Trato, Dravlje in Zg. Šiško v Ljubljano in obratno. 1188

■ Opozarjamo na današnji oglas tvrdke Derenda. 1047a

■ **Mario Šimenc in Josip Križaj,** priljubljena naša rojaka, odlična pevca, nastopita v četrtek v »Lohengrinu«. Po daljšem presledku je uvrščeno to klasično delo zopet v naš repertoar in to v prvovrstni zasedbi. Elzo poje gdč. Majdičeva, Telramunda g. Primožič, njegovo soprogo Ortrudo ga. Thierry, Glasnika g. Grba itd. Dirigent ravnatelj Polič. Predstava se vrši za red C.

■ **Prihodnja premijera v ljubljanski drami** bo sredi tega meseca. Vprizori se Schnitzlerjev »Zeleni kakaduj« in pa dvodejanka Tolstega »On je vsega kriv«.

■ **Svoje mesto v ljubljanski drami je zopet nastopil g. Ciril Debevec,** ki je bil doslej na vojaškem službovanju v Sarajevem.

■ **Zanimivo skioptično predavanje** priredi Slovensko planinsko društvo danes ob 20. uri v veliki dvorani hotela Union. Predavatelj gospod Leon **Poljanec** iz Maribora nam bo s skioptičnimi slikami nazorno predstavil zanimivo deželo Togo v Afriki, kjer je sam več let živel.

Požar na Barju

Ljubljana, 4. maja.

Na Ilovici št. 42 je danes opoldne čez 70 let stara Taškarjeva mati pekla kruh. Nenadoma so se vnele saje v dimniku in tisti hip se je vnela slamnata streha. Žena in njen še starejši mož Ivan sta se komaj umaknila na prosto. Poleg hiše je začela goreti še šupa, v kateri je bilo seno.

Barjanski gasilci z motorno brizgalno so kmalu prihiteli na pomoč. Za njimi so prispeli še ljubljanski gasilci. Hiše in šupe pa ni bilo več mogoče rešiti. Plameni so zajeli tudi kozolec in svinjak, ki so ju pa gasilci še pravočasno rešili. Hiša in šupa sta pogoreli do tal. Škoda je precejšnja, vendar v precejšnjem delu krita z zavarovalnino. Oče Taškar je zavaroval svoja poslopja pri dveh zavarovalnicah. Inventar so deloma rešili. Oba starčka sta se preselila k hčerkam v Štepanjo vas.

Maribor

m **Dr. Korošec v Mariboru.** Včeraj ob 9·30 je prispel semkaj bivši ministrski predsednik in sedanji vseučiliški profesor dr. Anton Korošec. Prišel je z beograjskimi študenti-agronomi, ki so si ogledali nekatere tukajšnje zadružne naprave ter vinarsko in sadjarsko šolo. Popoldne se je dr. Korošec odpeljal v Ljubljano, dijaki pa so se preko Zagreba vrnili v Beograd.

m **Ustanovitev Sokola v Krčevini.** V krčevinski šoli je bil v nedeljo popoldne ustanovni občni zbor Sokola III. za okoliš občin Krčevina in Košaki. Zbor je bil dobro obiskan. Sokolsko župo je zastopal podstarosta br. dr. M. Kovačič.

m **Otvoritev strelske sezone.** V nedeljo dopoldne so se na Trgu svobode zbrali člani mariborske strelske družine ter z vojaško godbo na čelu odkorakali na strelišče v Radvanje. Otvoritve so se udeležili tudi številni strelci iz ooklice in trije vodi vojakov pod vodstvom polkovnika in predsednika strelske družine gospoda Bože Putnikovića.

Obleke moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor. 1182

m **Ljudsko gibanje v aprilu.** V stolni fari je v aprilu umrlo 15 ljudi, rodilo se jih je 51, poroke pa so bile 3; v frančiškanski je umrlo 4 ljudi, rodilo se je 11 otrok, poročilo se je 16 parov; v magdalenski je umrlo 39 ljudi, rodilo se je 29 otrok, poročilo 11 parov; v evangelski je umrl 1, v pravoslavni pa ni bilo nobenih sprememb. Skupno je v aprilu umrlo v Mariboru 59 oseb, 29 moških in 30 žensk, rodilo se je 92 otrok, 49 dečkov in 43 deklic, porok pa je bilo 31.

m **Stane Kenda umrl.** V soboto ponoči je za pljučnico umrl v tukajšnji bolnišnici blagajnik Posojilnice Narodni dom g. Stane Kenda. Pokojnik, ki je prav istega dne dovršil 35 let je bil v Mariboru splošno znan in priljubljen, posebno pa v sportni krogih, kjer se je prejšnja leta veliko udejstvoval. Zapustil je ženo in malega sinčka. Njegove telesne ostanke so včeraj blagoslovili v bolnišniški kapeli, na kar so jih prepeljali v rodni Kamnik, kjer bo danes popoldne pogreb. Bodi mu ohranjen blag spomin!

m **Rezervnim častnikom!** Združenje rezervnih častnikov v Mariboru vabi vse svoje člane, da se jutri, v sredo 6. t. m. udeležijo vojaške proslave Jurjevega dne na Teznu. Zbirališče ob 5·30 na Trgu svobode. Obleka civilna z znakom.

m **Gledališče.** Danes, v torek se ponovi vesela Szirmajeva opereta »Kavalir Miško« za abonente reda A. Drama pripravlja v režiji Jožka Kovača dr. Slavka Gruma grotesko »Dogodek v mestu Gogi«. Inscenacije izdelujeta po režiserjevem zasnutku gledališki slikar Usar in gledališki mojster Božik.

m **Kinematografi.** Grajski kino: od danes dalje »On in njegova sestra«, nemška veseloigra z Vlasto Burianovo in Any Andra. Kino Union: od danes dalje repriza prekrasne drame »Njih dvoje«.

m **Občni zbor** »Jadrana«. Društvo »Jadran« bo imelo v soboto, dne 9. t. m. ob 21. uri v gornji dvorani Nabavljalne zadruge drž. nameščencev letošnji redni občni zbor. Ker postaja pritok naših ljudi, osobito mladine iz Primorja vedno večji, bi bilo nujno priporočljivo, da bi se pri društvu udejstvovalo čim več intelgence ter da se izvoli poseben odsek, ki bi prevzel nalogo skrbeti za te begunce moralno in eventuelno tudi materialno. Tudi pevski odsek bi se lahko pomnožil. Zato vabimo vse Primorce, da se udeleže tega občnega zbora.

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

m **Izlet narodnih delavcev.** V nedeljo popoldne je priredilo narodno delavstvo, organizirano v Narodni strokovni zvezi majski izlet v Zakovce. Z izletniki je šla tudi godba in spremljali so jih pevci »Jadrana«.

m **Smrti.** Pretekli teden so v Mariboru umrli: Ivan Gorup, trgovski zastopnik 61 let star; Terezija Sodinova, rojena Urbančičeva, žena krojača, 45 let; Terezija Zdolškova, rojena Berglezova, posestnica, 73 let; Anton Cilenšek, zasebnik, 80 let; Terezija Skupičeva, zasebnica, 67 let; Franc Hartner, veleposestnik, 76 let; Edvard Hein, pleskar drž. žel., 82 let; Jernej Kolar, kovač, 66 let; Maksimilijana Mikševa, rojena Kaučičeva, 62 let in Stane Kenda, posojilniški uradnik, 35 let. Naj v miru počivajo!

m **Nesreča sportnika.** Pri nogometni tekmi v nedeljo si je pri padcu zlomil desno ključnico 31letni tapetar Karel Bauer iz Salzburga. Prepeljali so ga v bolnico.

m **Zaščitno cepljenje zoper osepnice.** Za Maribor bo mestni fizikat opravil zaščitno cepljenje proti osepnicam od 5. do 9. t. m. v uradnih prostorih v Frančiškanski ulici št. 8 in sicer v času od 9. do 11. ure. V navedenem času bo cepljenje brezplačno. Cepljenje je obvezno za vsakega otroka, ki je bil rojen v preteklem ali tekočem letu in ki je star najmanj 3 mesece. Starši se opozarjajo, da se opustitev cepljenja kaznuje po zakonu o zatiranju nalezljivih bolezni.

m **Mohorkova morilna sekira ukradena.** Neki posestnik s Slemena je prijavil tukajšnjemu sodišču, da je sekira, s katero je Mohorko pobil Dobajeve v Jelovcu, njegova. Mohorko je bil pri njem od srede do petka med umorom in mu jo je pri odhodu ukradel. S tem je pa tudi dokazano, da Mohorko tiste dni ni bil pri Hriberskem v Avstriji, kakor je doslej trdil.

m **Nezgoda motociklista.** V nedeljo zvečer se je Marko Merhe vozil z Aleksandrom Švendo na motornem kolesu iz Svečine v Maribor. Med vožnjo je po nesreči vtaknil nogo med žice kolesa, ki so mu posnele kožo. Švenda ga je prepeljal na rešilno postajo, kjer so mu nudili prvo pomoč.

m **Opekline.** Posestnici Mariji Radoličevi v Prepoljah se je v nedeljo prevrnil lonec z vrelo juho, ki je njo in njenega 2letnega sinčka tako močno oparil, da sta morala v tukajšnjo bolnico.

m **Nesreča kolesarke.** Na državni cesti v Košakih je v nedeljo popoldne padla s kolesa Ilza Novakova ter se poškodovala na glavi, obrazu, levi nogi in desni roki. Ponesrečenko je našel šofer Josip Kranjc ter jo z avtom prepeljal na rešilno postajo, kjer so jo obvezali.

m **Nesreča v železniški delavnici.** V delavnici državnih železnic je padel kotlar Drago Haberl 7 metrov globoko in si zlomil hrbtenico. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Gostilničarji!

Udeležite se zborovanja gostilničarjev Dravske banovine dne 11. maja 1931 ob pol 10. uri v Mariboru. Po zborovanju ogled vinskega sejma. Legitimacije za polovično vožnjo po železnici zaprosite pri Vinarskem društvu v Mariboru, Gregorčičeva ulica št. 6. Priložite 2 Din v znamkah.

m **Obsodba detomorilke.** Pri tukajšnjem okrožnem sodišču je bila včeraj obsojena 24letna služkinja Frančiška P. na eno leto zapora, ker je dne 6. decembra l. l. umorila svoje novorojeno dete in ga skrila v grmovju pod Ruško cesto.

Pijte original »CHABESO«. 1114

m **Tatvina kolesa.** Tkalcu Viktorju Žagarju je v soboto zvečer ukradel neznanec 2500 Din vredno kolo.

m **Padec s kolesa.** Zasebni uradnik Franc Kramberger je padel v nedeljo v Smetanovi ulici s kolesa in si zlomil desno ključnico. Zdravi se v bolnici.

m **Napad.** V nedeljo zvečer so neznanci napadli pri Treh ribnikih 18letnega zidarskega pomočnika Antona Krištofa in mu razrezali lice, tako, da je moral v bolnico.

m **Aretacija.** V soboto je bil v Mariboru aretiran Hinko K. radi pijanosti, v nedeljo pa Ivan G. radi nevarne grožnje in Karel B. radi oviranja službenega poslovanja.

Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlje!« 985

m **Karambol.** Na Ruški cesti sta v nedeljo zvečer trčila skupaj kolesarja Alojzij Majer, trgovski pomočnik iz Slovenske Bistrice in Anton Kuhar, čevljarski pomočnik s Tezna. Pri tem se je Kuharju pokvarilo kolo, razbil se mu je godalni instrument, sam pa se je ranil na levem licu.

Celje

* **Koncert »Oljke« v Gornjem gradu,** ki se je vršil v nedeljo popoldne v veliki dvorani škofovske palače, je bil tako dobro obiskan, da je moralo mnogo ljudi oditi, ker ni bilo več prostora. Koncert sam je dosegel velik uspeh, na kateremu se mora agilnemu društvu čestitati.

* **Najdbe. 30. aprila je bila na cesti Teharje.** Štore najdena rjava usnjena listnica, v kateri je bilo več listin na ime Klovar Ciril. — 1. maja je bil v Gregorčičevi ulici najden medved, kakor ga imajo otroci kot igračo. — Oboje se dobi na policiji.

* **»Byrdova ekspedicija na južni tečaj«** je naslov velikega zvočnega kulturnega filma, ki ga predvaja Mestni kino danes v sredo ter v četrtek. Zvočna predigra. Za otroke šolske predstave.

* **Smrtna kosa.** Dne 3. t. m. je v Liscah št. 11 umrla ga. Toplak Domenika, vdova železničarja.

* **Praznovanje sv. Florijana.** V nedeljo dopoldan so mestni ter gasilci iz okoliških krajev praznovali svojega zaščitnika sv. Florijana. Z zastavami in godbo so korakali po mestu k župni cerkvi, kjer se je ob 8. vršila maša.

* **Nogometna tekma** v korist poškodbenega fonda LNP, ki so jo v nedeljo igrali SK Olimp ter Atletiki, je končala z 7 : 1 (4 : 1) v prid Atletikom. G. inž. Debeljak iz Ljubljane je ob tej priliki izročil Atletikom pokal Dravske banovine, ki so si ga priborili lansko jesen.

* **Glasbene prireditve.** V soboto zvečer je »Svoboda« v Celjskem domu imela koncert, ki je zelo dobro uspel; zlasti so ugajale narodne pesmi v prireditvi društvenega pevovodje g. Preglja. — V nedeljo popoldan je v Mestnem gledališču ljubljanska opera izvajala »Prodano nevesto«. Predstava je v vsakem oziru uspela in si želijo Celjani še večkrat slišati ljubljansko opero.

* **Surov napad.** V javno bolnico so prepeljali Videnička Janeza, hlapca iz Stranic, ki ga je neki tesar napadel in s hlodom tako obdeloval, da ga je hudo poškodoval po vsem telesu.

Joštov mlin v Medlogu zgorel

Včeraj zjutraj je kmalu po 1. uri začel goreti mlin g. Mihaela Jošta v Medlogu, tik državne ceste predno se pride v Levec. V mlinu sta spala sin g. Jošta ter hlapec, ki se kljub ognju nista zbudila ter so ju le s težavo rešili. Na kraj požara so prihitele požarne brambe iz Levca, Babnega, Lopate in Gaberja. Mestni gasilci so bili alarmirani po domov se vračajočih pasantih, ki so opazili žar na nebu, ter so v najkrajšem času s svojo motorno brizgalno prispeli na kraj požara. Dasi je bila voda v bližini niso mogli gasilci rešiti drugega nego lokomobilo ter obvarovati bližnja poslopja. Mlin sam ter zaloge moke so pogoreli. Škoda je precejšnja. Kako je požar nastal še ni znano.

Tatvina v stanovanju dr. Sadnika pojasnjena

Pred dnevi smo poročali, da je v nedeljo 26. aprila v stanovanju dr. Rudolfa Sadnika bilo pokradeno mnogo obleke, perila in vrednostnih predmetov v skupni vrednosti 14.000 Din. Tatvine je bila osumljena neka 23-letna P. Amalija, ki jo je dr. Sadnik nekaj dni poprej najel kot sobarico in ki je omenjenega dne izginila. V nedeljo pa so jo prijeli v Gradcu, kjer je dr. Sadnik obvestil policijo, ker se mu je takoj zdelo, da je sobarica tja zbežala. V njeni družbi je bil tudi neki 39-letni R. Josip, ki je bil prej v Celju zaposlen in je tudi izginil. Oba so aretirali in so še večino ukradenih stvari našli pri njih.

Mgr. ph. Fran Šavnik

Kranj, 4. maja.

Davi ob 9·30 se je bliskoma razvedelo po Kranju, da je preminul odličen Kranjčan mgr. ph. Fran Šavnik. Vest je pretresla tembolj vse številne njegove znance in prijatelje, ker si je po mrtvoudu, ki ga je nenadoma zadel pretekli petek pri občinski seji, že toliko opomogel, da se je vsem zdelo, da ni več v nevarnosti. Nenadoma se je pa njegovo stanje poslabšalo in danes ob 9·30 je izdihnil.

Pokojnik je bil v 54. letu starosti. Izhajal je iz znane ugledne družine Šavnikov iz Kranja. Njegov brat je bil pre dleti umrli finančni delegat dr. Šavnik. Za magistra farmacije je promoviral l. 1898 na Dunaju in prevzel lekarno po svojem očetu. Kot formalnost je užival velik ugled med stanovskimi tovariši in v stanovski organizaciji. Kot človeka ga bodo ohranili vsi v najlepšem spominu, kajti plemenitost in dobrota njegovega srca je bila znana. Rad je pomagal revežem, posebno je podpiral revne dijake, in bil agilen odbornik v vseh narodnih društvih. Sprejel je za svoje narodno delo tudi visoka odlikovanja.

Pokojnik zapušča ženo **Slavko** iz ugledne **Kavčičeve** rodbine v Tržiču in tri otroke. Za njim žaluje tudi mati **Leopoldina**, roj **Jugovic**, in ostalo sorodstvo. Pokopali ga bodo jutri ob 17. uri iz hiše žalosti na kranjsko pokopališče. Naj mu bo blag spomin, žalujočim naše globoko sožalje!

Motociklist povozil otroka

Murska Sobota, 3. maja.

V soboto popoldne se je zgodila na Aleksandrovi cesti pred ljudsko šolo težka nesreča. Tukajšnji voditelj filijale neke tvrdke »Rekord« je s svojim motociklom, na katerem je še sedela neka učiteljiščnica iz Kroga, povozil pred ljudsko šolo osemletnega sinčka klobučarja Sukič Jurija ter mu prizadejal hude poškodbe na glavi. Otroka so radi težkih poškodb takoj prepeljali v bolnico ter je upanje, da bo vkljub hudim poškodbam ostal pri življenju. Voznik in njegova spremljevalka sta pasirala nesrečo brez poškodb in sta si samo raztrgala obleko. Tudi motor se je samo malo poškodoval.

*

Akademija mariborskih učiteljiščnic. V soboto večer so priedile mariborske maturantke učiteljišča akademijo, ki je v vsakem pogledu uspela.

Odhodnica. Po akademiji vsoboto večer se je vršila odhodnica v slovo brata notarja Lovšina, agilnega člana Sokola in predsednika SK Mure, ki odhaja v Ribnico. Bratu Lovšinu iskreni sokolski zdravo!

Št. Jurij ob južni železnici

Prosvetni dan KPD. Kat. prosv. društvo je priredilo v nedeljo 3. t. m. prosvetni dan. Dopoldne sta predavala v dvorani Katoliškega doma g. dr. **Ogrizek in g. Peršuh** iz Celja o temah: **Pota in cilji naše ljudske prosvete ter zavarovalstvo in zavarovalnice.** Po večernicah pa je predaval prof. celjske gimnazije g. dr. **Kajetan Gantar o pomenu in vrednosti ljudskih gledališč**, nakar je sledil koncert celjskega citraškega krožka. Po koncertu je podala gledališka družina KPD iz **Celja Finžgarjevo** ljudsko igro **Razvalina** življenja, s čimer je bil program zaključen.

Zdravstveno predavanje v šolski telovadnici. V nedeljo ob 8. uri zjutraj je predaval v šolski telovadnici okrožni zdravnik g. dr. Svetina o tuberkulozi.

Nesreča. V soboto popoldne je učenec na kmetijski šoli Klasinc Franc, tako nesrečno padel po stopnjicah, da si je zlomil nogo. Morali so ga takoj prepeljati v celjsko bolnico.

Prodaja hiše. G. Rudolf Kniel je prodal svojo hišo št. 40, g. Klajnšku, mesarju v Loki pri Žusmu. Tako bomo imeli v Sv. Jurju kar štiri mesarje. — Posestnica ga. **Pevec** v Zemšucu je sezidala novo stanovanjsko hišo. Poslopje bo že pod streho.

Potovanje po zvezdi večernici

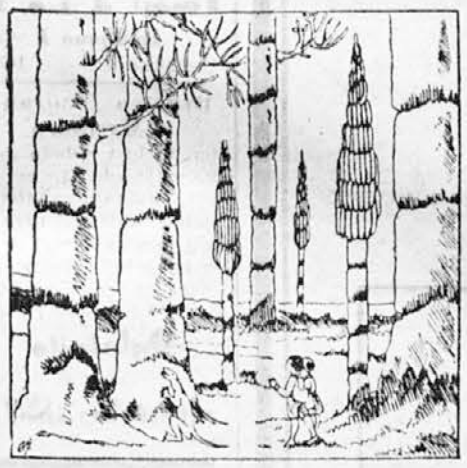

67.

Mogočno se je širil pragozd. Drevje, ki je rastlo v njem pa ni bilo prav nič podobno našemu na zemlji. Tu so rastle ogromne, kakor smreka velike preslice. Njihovi cvetni beti, ki so poganjali ločeno, so bili bolj podobni minaretom, stolpom turških svetišč, kakor pa rastlinam. Dušan in Danica sta vsa zamaknjena in presenečena strmela vanje ter merila višino in obseg njihovih debel.

Zasačeni tihotapci

K Sv. Emi na Koroškem — romarji, na povratku v domovino — tihotapci

Jesenice, 3. maja.

V soboto zvečer se je raznesla po Jesenicah vest, da je carinski pregled na Jesenicah pokazal, da je 65 ljudi iz raznih krajev Gorenjskega kota, ki so romali k Sv. Emi na Koroško, tihotapilo prepovedane stvari v domovino. Izkazalo se je, da so vtihotapili do 8 kg caharina, 2·5 kg tobaka (nosljanca), 20 garnitur igralnih kart in več vžigalnikov. Organi jeseniške carinarnice so napravili formalen pregled, večje pažnje jim niso posvečali v svesti si, da imajo opraviti z le zanesljivimi ljudmi, vendar je hotel slučaj drugače in odkrili so greh. Vtihotapljeno blago so imeli varno spravljeno tako, da je šele prav temeljita preiskava pokazala dejansko stanje. Niso imeli skrito samo v prtljagi, v obleki in drugod, ampak celo v nekem votlem kipu na zastavi, ki so jo imeli s seboj. To je vse najbolj presenetilo. Zopet je hotel slučaj, da se je kip radi neprevidnega ravnanja odprl in iz njega se je vsulo tihotapljeno blago.

Vse romarje so poklicali v carinarnico, kjer so bili zaslišani in nato izpuščeni na svobodo; svoj greh bodo pač zagovarjali na sodišču.

Žalostno je, če povemo, da so med njimi ljudje, ki bi jim človek ne prisodil tega.

Seveda, ko so bili zasačeni in so spoznali svoj greh, so pričeli odmetavati stvari od sebe in nihče ni hotel priznati, kaj je njegovega! On ni imel nič! Ona tudi ne! Tako je bilo končno spoznanih le 8 kot pravih tihotapcev, ostali pa imajo na vesti krivdo soudeležbe. Vsekakor je to žalosten dogodek.

Velik vlom v Sv. Juriju ob juž. železnici

Vlomilci so odnesli blaga za 15.000 Din

V noči od petka 1. t. m. na soboto 2. t. m. je bilo vlomljeno v trgovino g. **Antona Zedrana** v gornjem trgu, kar je povzročilo v sicer precej mirnem Šentjurju precej govoric. Vlomilci — bili so trije — so si prinesli od kakih 60 m oddaljene hiše g.**Gašperšiča** lestvo in jo nastavili na dvorišču k oknju trgovine. Nato so z železnim drogom razkrenili železne prečke na oknu, nakar je eden zlezel v trgovino in podajal zunaj stoječemu tovarišu blago. Izbral si je samo najboljše stvari. Posebno mnogo si je nabasal srajc. Tudi na želodec ni pozabil. Poiskal si je sardine in jih precej odnesel. Da je bil zelo praktičen, kaže tudi to, da je svojo izrabljeno baterijo, s katero si je menda svetil, pustil v trgovini in si vzel kar pet novih. Po končanem »delu« so pustili lestvo kar na dvorišču nato pa odšli, ne da bi jih kdo motil. Slišal ni nihče ničesar, čeprav stanujeta v isti hiši poleg g. trgovca še dve stranki. Odnesli so blaga za okrog 15.000 Din. Najbrž jih je pa prehitela noč, zato so skrili svoj plen v kozolec g. Hleba v Lokarjah, kjer so ga pa domačini zvečer odkrili in to takoj javili orožnikom, ki so takoj odšli na mesto najdbe in zastražili kozolec, v nadi, da se tatovi vrnejo po blago. Ti so res prišli, a se jim je posrečilo pobegniti. G. Zedran je že v nedeljo dobil blago vrnjeno, razen nekaj nogavic. Ima pa kljub temu še škodo, kajti vlomilci so vse stvari nabasali v vreče in je zato vse blago pomečkano. Ob zaključku poročila smo dobili obvestilo, da je eden izmed vlomilcev že aretiran, drugima dvema pa je žandarmerija že za petami.

Gospodarski tečaj Kmetske prosvete v Laškem

»Kmetska prosveta« priredi v nedeljo 10. maja t. l. ob 8. uri dop. socijalno gospodarski tečaj v prostorih slovenske šole v Laškem, na katerem **bodo predavali gg. Ivan Pucelj**, minister v pok. in član Vrh. zak. saveta dr. Jože **Bohinjec**, ravnatelj OUZD in Franc **Goričan**, posestnik in kmet. strokovnjak.

Po predavanjih se bo izvolil tudi pododbor »Kmetske prosvete« za laški okraj.

Odbor »Kmetske prosvete« vabi k čimvečji udeležbi prebivalce iz vsega okraja.

Prekmurje

Seja kmetijskega odbora v Murski Soboti je pokazala veliko delo kmetijskega društva. S prispevkom okrajnega kmetijskega odbora je bilo nabavljenih in razdeljenih 14 travniških bran in dva trijerja. Za obnovo po toči uničenih logov je bilo med prizadete brezplačno razdeljenih 2500 sadik. Nakazanih je bilo 800 Din, s katerimi naj se kupi gospodarsko orodje in razdeli med najpridnejše obiskovalce zimskega kmetijskega tečaja v Gornji Lendavi. Za zatiranje sadnih škodljivcev je nakazano 1500 Din. Kmetijski odbor nadalje prispeva petnajstim občinam po 500 Din, da si nakupijo dobre bike. Za nakup štirih prevoznih drevesnih škropilnic odbor prispeva po 750 Din, za dve nahrbtni pa po 250 Din. Odobrena je subvencija 1500 Din kmetijski podružnici v Murski Soboti. Med člane rodovniških organizacij je bilo razdeljenih 60 solnih kamnov v poskusne namene. Za nakup cepiva proti rdečiči je odobreno 1500 Din, cepljenje se pa bo znižalo za en dinar, katerega prispeva kmetijski odbor. Razpravljalo se je tudi o mnogih kmetijskih problemih v Prekmurju, ki še čakajo na rešitev.

Lepa podpora. Dijaški zavod »Martinišče« v Murski Soboti je prejel od kr. banske uprave iz Ljubljane 4000 Din.

Novo tehtnico je prejela postaja v Murski Soboti, ki prenese 35 ton težine.

Težke rane je zadobil na glavi Fister Deneš iz Bakovec. Fister je stal na vozu, ko so pa konji naglo potegnili, je strmoglavil na tla in se precej poškodoval.

Društvo prijateljev Francije se je ustanovilo te dni v Dolnji Lendavi. Tudi Prekmurci se zavedajo prijateljstva Jugoslovanov in Francozov in se je to društvo ustanovilo, da se med ljudstvom obudi zavest prijateljstva obeh držav. Za predsednika je bil izvoljen dr. Pikuž, odvetnik v Dolnji Lendavi.

Jesenice

Polaganje tlaka. V naši mestni župni cerkvi polagajo tlak, zato mašujejo v savski cerkvi.

Štafetni tek okoli Jesenic. V nedeljo dopoldne ob 11. uri se je vršil štafetni tek okoli Jesenic, ki ga je organiziral domači SK »Borec«. Tekme se je udeležil tudi SK »Bratstvo« z Jesenic, dalje SK »Tržič« in SK »Borec« iz Kranja. Proga je bila dolga do 3000 m in je odnesel prvenstvo SK »Borec« z Jesenic.

Kakor je že »Jugoslovan« poročal v nedeljo, so na jeseniškem pokopališču izkopali 28 vojaških grobov. Kosti so položili v krste in jih položili v skupno betonsko grobnico. Cerkveni obred je izvršil mestni župnik in duhovni svetnik g. Anton Kastelic.

Sokolska akademija. V soboto zvečer je priredilo jeseniško Sokolsko društvo izredno lepo uspelo telovadno akademijo. Moška in ženska deca je predvajala par lepih telovadnih iger, skupinske vaje naraščaja so zelo ugajale, članice v »petorici« izborne. Člani na drogu so izvajali krasne vaje. Telovadci so želi od številnega navzočega občinstva velik aplavz, ki so ga pa tudi po vsej pravici zaslužili. Zaslugo, da je akademija tako sijajno završila, imajo pred vsem poleg drugih načelnik br. Pristov Janko in br. Buh Anton, načelnica s. Šega Nada in s. Perkova.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 4. maja.

V gostilni Newyork na Glincah so se nedostojno vedli, tako da so se gostje zgražali, in se končno tudi stepli: Martin Ž., samski železničar, Karel U., pleskar, Stefan V., železničar in Valentin K., sluga. Intervenirati je morala policija.

Ivan Zore, delavec pri mestnem magistratu, stanujoč na Galjevici, je naznanil policiji, da ga je na Dolenjski cesti napadel bivši delavec pri mestnem magistratu, 26-letni Miroslav J. in ga zabodel z žepnim nožem od zadaj v levo pleče. Proti J. je uvedeno postopanje.

Alojzij Mihelin, trgovski potnik, stanujoč v Florijanski ulici št. 13, je prijavil policiji, da ga je natakarica Justina H. udarila s trdim predmetom po licu pod očesom in ga telesno poškodovala. Huda Justina se zagovarja, da jo je Mihelin žalil, ker je rekel, da priliva vodo v vino.

Na Dunajski cesti nasproti Stadiona je mlinarski pomočnik Andrej G. podrl na tla delavko Frančiško Brulčevo in jo do krvi poškodoval. Oba: G. in Brulčeva sta se peljala s kolesom drug proti drugemu in je G. zavozil v Brulčevo.

Marija Železnikarjeva, služkinja, stanujoča v zavodu Sv. Marte v Streliški ulici, je prijavila policiji, da ji je ukradla služkinja Frida M. 200 Din iz ročne torbice, ki jo je imela pod zglavjem, in nizke nove čevlje izpod postelje, v vrednosti 200 Din.

Iz predsobe nezaklenjenega stanovanja na Dunajski cesti št. 29, je bil ukraden zasebnemu uradniku Dragotinu Hudniku dežni plašč, vreden 2000 Din. Iz nezaklenjene pisarne v Židovski ulici pa je bil ukraden uradnici pri Kosu Jani Magaršovi spomladanski sportni plašč, vreden 800 Din.

Izpred godbene sobe v Sokolskem domu na Taboru je bil ukraden raz kolesa železniškega uradnika Josipa Leksandra generator »Bosch«, vreden 180 Din.

Spopad z noži na Opekarski cesti.

V noči od nedelje na ponedeljek sta se vračala s skupino fantov iz mesta domov 20-letni trgovski pomočnik **Stanko Jakopin**, stanujoč v Cesti na Loko št. 17, in 26-letni hlapec Franc **Satler**, stanujoč v Trnovski ulici 1. Medpotoma je ta skupina fantov naletela na drugo skupino, ki jo je napadla z noži. Jakopin je bil zaboden v hrbet, Satler pa v trebuh in pleča. Oba sta bila težko ranjena in so ju z rešilnim vozom prepeljali v splošno bolnico.

Šmartno pri Litiji

K licencovanju bikov je bilo prignanih osem glav, od teh je bilo pet diplomiranih.

Odselil se je te dni direktor svinčenega rudnika v Sitarjevcu g. Kamilo Hofman. Odpotoval je v Zagreb. Rudnik obratuje le toliko, da se vzdržujejo rovi; zaposljenih je še 25 rudarjev.

Prostovoljno gas. društvo »Jablanška dolina« si namerava nabaviti motorno brizgalno. Radi tega se pobirajo prostovoljni prispevki.

Zopet zasačeni divji ribiči. Te dni so orožniki zopet zasačili ob potokih v Jablanci in Kostrelnici divje ribiče, ki so brez dovoljenja ribarili v vodah, ki jih imata v zakupu g. Fran Podboj in g. Ivan Robavs. Ovadeni so sodišču.

Krajevne tablice je te dni občina pritrdila na svoja mesta, opozoriti bi bilo, da prva krajevna deska na Uštju od Litije proti Šmartnu sliši sedaj na Korinškovo, ne pa na Ilovarjevo hišo, ker je sedaj to prva hiša in začetek vasi Uštje. Uščani.

Občinska seja bo v nedeljo dne 10. t. m. ob 8. uri po prvi maši v dvorani prosvetnega doma.

Prvi maj je potekel pri nas res v pravem pomladanskem razpoloženju. Naši vrli fantje so ponoči na 1. maj postavili pred stopniščem dekanijske cerkve lepo ozelenelo bukev — simbol pomladi in znamenje prvega maja. V Zavrstnik k »Franceljnu« je pa prišlo mnogo majskih izletnikov ter so se zvečer v dobrem razpoloženju vračali nazaj. Začeli smo prvi maj po drugi strani tudi v znamenju mrtvaškega zvonca. Umrla je 1. t. m. Jožefa Boštjančič, vulgo Pepca Glažarjeva, in zapustila 4 nepreskrbljene otroke. Pokopali smo jo v soboto popoldne ob veliki udeležbi. N. v m. p.! — Segajte pridno po »Jugoslovanu«!

Trebnje

Nesreče. Težka nesreča se je pred dnevi pripetila ogljarju Kaferletu Francu. Pri napravljanju terena za žganje oglja je zapregel konja v zadnji del voza. Ko je pognal konja, je na neravnem terenu prednji del voza prišel iz ravnotežja in je udaril nesrečnega mladeniča po levem očesu. Udarec je bil tako strahovit, da je ogljar padel v nezavest in so ga morali prepeljati v bolnico v Novo mesto. — V soboto je neki avtomobilist povozil petletnega dečka Alojzija Žorža, ko se je igral na cesti, in ga težje poškodoval na glavi. Vendar bo pa ostal v domači oskrbi. Le slučaju se je zahvaliti, da ni prišlo do smrtne nesreče. Stariši, pazite na svoje otroke!

Slovenska Bistrica

Na tukajšnji osnovni šoli so hospitirale v soboto 2. t. m. v več razredih gojenke 4. let. drž. ženskega učiteljišča iz Maribora pod vodstvom profesorja g. Babička.

Florjanovo so praznovali naši gasilci v nedeljo 3. t. m. na slovesen način. Dopoldan so odšli vsi člani v slavnostnih krojih z godbo na čelu v povorki k službi božji v samostansko cerkev, popoldan pa so priredili skupen izlet z družinami v okolico.

Vinotoči, katerih je vsako leto v naši okolici prav lepo število je letoš že precej in se jih še mnogo obeta, ker se vinogradnik tem potom vsaj deloma in še po odgovarjajoči ceni iznebi vina, ki ga dosedaj ni bilo mogoče prodati po količkaj primerni ceni.

Sport

Lige so se pričele.

V nedeljo se je pričelo državno prvenstvo po ligah. Po vseh večjih mestih Jugoslavije so se srečali »ligaši«. Večina tekem je bila zaključena z razliko samo enega gola, kar priča o veliki izenačenosti nasprotnikov in da bo borba zelo ogorčena. Ogromno zanimanje priča, da je idejni ustvaritelj dobro pogodil.

V naši skupini, zagrebški ligi, se je vršila samo tekma Hašk : Concordia. Rezultat 1:1. Igra obeh moštev je razočarala v vsakem pogledu.

V beogradski ligi je premagal v Beogradu Soko sarajevskega Saška s 2:1.

Največ tekem se je odigralo v vojvodinski ligi. V lokalnem derbyju v Subotici je zmagala Bačka nad Sandom s 1:0. Z enakim rezultatom sta zmagala v Šabcu Mačva nad Vojvodino in v Osijeku Slavija nad Gradjanskim. V Vel. Bečkereku je domači Obilić premagal Pančevalački SK s 5:1.

Ostale tekme.

V Ljubljani se je vršila zadnja tekma I. razreda med Hermesom in Svobodo. Šiškarji so premagali novopečenega prvaka Ljubljane porazno s 5:0. V predtekmi rezerv je istotako zmagal Hermes s 3:0.

V II. razredu je prvenstvo tik pred zaključkom. Vodeči Jadran je premagal Reko s 2:1, dočim je nadebudni Korotan odpravil Natakarja s 4:0.

V Mariboru si je ponovno priboril prvenstvo ISSK Maribor z rekordno zmago nad Svobodo s 15:0.

V Mariboru so imeli dva dni gosta iz Salzburga Salzburger ASK. Bil je oba dneva poražen, od Maribora s 3:0, od Rapida s 4:0. Igrači Rapida Barlović, Kurzmann in Bröckl so v tej tekmi nastopili po 250, 200, odnosno 100 krat za barve svojega kluba.

Zagreb: .prvenstvo: .Železničar:Sparta 2:2, Viktorija : Grafičar 8:1.

Novi Sad: Jugoslavija (Beograd) : komb. moštvo FTC ,Nemzeti, 3. okraj (Budimpešta) 2:1.

Carigrad: Galata Sarail : BSK 3:2, BSK : Feuer Bagde 1:1.

Dunaj: Avstrija : Madjarska 0:0, Dunaj:Nürnberg-Fürth 4:1.

Praga: Sparta : Slavija 2:1, Bohemians : DFC 1:1, Sparta : Nicholson 3:3.

Teplice: Teplitzer FC : Slavija 6:4.

Trbovlje: Trbovlje : Amater 7:4 (4:1).

Hazena.

Ljubljana: Atena : Celje 17:1.

Sevnica: Ilirija : Sava 22:6.

Kolesarstvo in motociklistika.

Na dirki okoli Pohorja je na 182 km dolgi progi zmagal Štefan Rozman (Perun) v7:00:40, 2. Rajmund Fric (Perun) 7:09:06, 3. Franc Strucelj (Perun) 7:26:01.

Na kolesarski dirki SK Zagorja je zmagal Jager od kolesarskega bataljona, ki je prevozil 78 km progo v 2:43:56'6, 2. Gregorič (Disk) 2:57:30'8, 3. Albin Zupanc (Celje) 3:04:03'8. — Juniorji so vozili 52 km z uspehi: 1. Sušnik (Zagorje) 1:57:29, 2. Barlič (Zagorje) 1:58:53'4, 3. Karat (Zagorje) 1:59.

Na motociklistični dirki v Čarnomercu so startali tudi Ljubljančani, in so se dobro plasirali.

Glavna vožnja motorjev do 250 ccm na 8 km: 1. Urović (Zagreb) na Puchu 6 min. 12 sek, 2. Pavlija (Zagreb) Ariel 6:27'3, 3. Rist (Ljubljana) Excelsior 6:38'6.

Motorji do 350 ccm na 12 km: 1. Urović na Motosacoche 8:55, 2. Šiška (Ljubljana) AJS 9:25'4.

Motorji do 500 cmm na 12 km: 1. Štrban (Zagreb) 500 ccm Harley Davidson 8:55'4, 2. Šiška (Ljubljana) 350 ccm AJS 9:25.

Dirka za nagrado Zagrebačkog zbora na 16 km za motorje do 1600 ccm: 1. Uroić Motosacoche 350 ccm 11:42, 2. Šiška AJS 350 ccm 12:30'2.

Razširjajte Jugoslovana!

Gospodarske vesti

× **VI. redni občni zbor Ljubljanske borze za blago in vrednote** se vrši 28. maja ob četrti uri popoldne v borznih prostorih, Gregorčičeva ul. 27 (Trgovski dom) II. nadstropje. V slučaju nesklepčnosti se vrši občni zbor dne 3. junija ob istem času pri vsakem številu udeležencev.

× **Zelenjaštvo naj preneha.** Banatsko kmet. društvo je poslalo vlogo ministrstvu za trgovino in industrijo, v kateri prosi, da se splošno prepove prodaja žita, ki je še zeleno. Ta način prodaje se je razpasel domala v vseh krajih naše države.

Borzna poročila

dne 4. maja 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 4. maja. Amsterdam 22·83—22·89, Berlin 13·525—13·555, Bruselj 7·9087, Budimpešta 9·9153, Curih 1093·50—1096·50, Dunaj 7·984—8·014, London 276·50, Newyork 56·645 do 56·845, Pariz 222·23, Praga 167·96—168·76, Trst 296·65—298·65.

Zagreb, 4. maja. Amsterdam 22·815—22·875, Dunaj 798·40—801·40, Berlin 13·525—13·555, Bruselj 790·87 bl., Budimpešta 789·34—792·34, London 276·10—276·90, Milan 296·55—298·55, Newyork ček 56·645—56·845, Pariz 221·23 do 223·23, Praga 167·96—168·76, Zürich 1093·50 do 1096·50.

Dunaj, 4. maja. Amsterdam 285·81, Atene 9·2175, Beograd 12·5013, Berlin 169·19, Bruselj 98·81, Budimpešta 123·88, Bukarešta 4·2813, London 34·56, Madrid 78·90, Milan 37·21, Newyork 710·60, Pariz 27·765, Praga 21·05, Sofija 5·1480, Stockholm 190·45, Kopenhagen 190·10, Varšava 79·60, Zürich 136·80.

Curih, 4. maja. Beograd 9·1310, Pariz 20·295, London 25·2525, Newyork 529·225, Bruselj 72·225, Milan 27·185, Madrid 53·75, Amsterdam 208·75, Berlin 123·64, Dunaj 73·05, Sofija 3·7675, Praga 15·3775, Varšava 58·20, Budimpešta 90·55.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb.

Zagreb, 4. maja. Drž. papirji: 7% inv. pos. 88—88·50, voj. škoda ar. 423·50—424 (424, 423·75,423·50), kasa 425 bl., dec. 426 bl., 4% agr. obv. 51 d., 7% Bler 82·25—82·75 (82·75, 82·50), 8% Bler 92·375—93 (93), 7% pos. hipot. b. 84—86, Begluške 67—67·25 (67·50, 66, 67), ult. maj 66 bl. — Banke: Hrvatska 50—60, Praštediona 925—930, Union 174—176, Jugo 73 do 74, Ljublj. kred. —·—, Medjunarodna 67 d., Narodna banka 7825—7950, Srbska 186—188. — Industrija: Šečerana 291—295, Trboveljska 308—309, Slavonija 200 d., Vevče 120 d. — Tobačne srečke 22 bl., Rdeči križ 38 d., Zemaljska 140 d., Nar. šumska 25 d., Guttman 128 do 130, Slaveks 30—35, Danica 65—80, Isis 45 do 50, Dubrovačka 360—380, Jadr. plov. 510 do 540, Oceanija 195 bl.

Dunaj, 4. maja. Bankverein 16·05, Kreditni zavod 45·50, Dunav-Sava-Adria 13·77, Prioritete 88·70, Trbovlje 37·55.

Žitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca neizpremenjeno čvrsta, promet: 4 vag. pšenice.

Novi Sad, 4. maja. Moka: baška 8. 135 do 140. Otrobi: baški, sremski, ban., slav. 125 do 130. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 6 vagonov, koruza 28, oves 2, moka 8, otrobi 2 vagona. Tendenca: neizpremenjena.

Budimpešta, 4. maja. Tendenca: prijazna, pšenica: slabša, promet miren. Pšenica: maj 15·12 do 15·14 (15·12—15·14), jun. 14·98—15·01 (14·97 do 14·98). Rž: maj 13·50—13·55 (13·55—13·60). Koruza: maj 13·25—13·40 (13·30—13·32), julij 13·54—13·75 (13·70—13·72), avg. 13·80, trans. maj 10·70—10·75 (10·75—10·80).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendenca neizpremenjeno mlačna, promet: 2 vagona tesanega lesa, 1 vagon jelovic kratic.

Zanatska banka kraljevine Jugoslavije
d. d.
podružnica Ljubljana

je z dnem 4. maja t. l. pričela s svojim poslovanjem v lokalih na Dunajski cesti št. 31. (hiša Zidarjevih dedičev). Tel. 30-20.

Podeljuje kredite obrtnikom, obrtnim kreditnim zadrugam in lombardira državne vrednostne papirje.

Sprejema hranilne vloge z in brez odpovedi.

Otvarja tekoče in žiro račune in izvršuje vse ostale bančne posle.

Modni kamgarn
Sportni ševjot
za fine obleke
Velika izbira!
Ugodne cene!
R. MIKLAUČ
„Pri Školu" — Ljubljana

Trstje za strope

naročajte le pri domači tvornici, katera EDINA izdeluje to blago

iz najboljšega materijala in prodaja najceneje

Jos. R. PUH, Ljubljana, Gradaška 22

Telefon 2513 1058

URE ZA BIRMO
nudi najcenejše
IVAN PAKIŽ
Ljubljana
Pred Škofijo štev. 15

Globoko užaloščeni naznanjamo, da je naš iskrenoljubljeni soprog, predobri, skrbni oče, sin, brat, zet, svak, stric in bratranec, gospod

Mgr. Ph. Fran Šavnik

lekarnar in posestnik

po kratki bolezni, v 54. letu svoje starosti danes, 4. maja ob 9·30 uri, previden za pot v večnost, nenadoma izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb predragega nam pokojnika bo v sredo, dne 6. maja ob 17. uri iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne 7. maja ob 8. uri v tukajšnji farni cerkvi.

Nepozabnega nam pokojnika priporočamo v blag spomin.

V KRANJU, dne 4. maja 1931.

Leopoldina Šavnik roj. *Jugovic*, mati

Slavka Šavnik roj. *Kavčič*, soproga — *Bogo, Vida* in *Franek*, otroci

in vse ostalo sorodstvo. 1187

Brez posebnega obvestila.

Kazprodaja

Po globoko znižanih cenah se razprodaja cela zaloga raznovrstnih moških, fantovskih in otročjih oblek, površnikov, suknjičev, usnjatih in navadnih, modnih kot sportnih hlač itd. samo v konfekciji »Frandec« F. K. DERENDA, Ljubljana, Gradišče štev. 4., to je nasproti dramskega gledališča. Izkoristite to izredno priliko.

Nogavice, rokavice, volna in bombaž 468
najceneje in v velikl izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Stalna razstava
umetniških slik in velika izbira okvirjev. Prevzame vsa rezbarska in pozlatarska dela
A. KOS
Ljubljana, Mestni trg št. 25 (nasproti magistrata). 1094

Emajl d. z o. z.
Ljubljana 7
Beljaška 4 - Telef. 3252
emajlira in poniklju je po naročilu
NA ZALOGI: Lutz-ove peči, napisne tablice — črpalke z ventili brez usnja in razpršilci za gnojnico — avtogeno varenje
Emajl d. z o. z.
Ljubljana 7
Beljaška 4 1084

Društvo »Jadran« v Mariboru
bo imelo v soboto dne 9. maja ob 21. uri v gor. dvorani »Nabavljalne zadruge državnih nameščencev« svoj redni letni občni zbor 119

Oglašujte v »Jugoslovanu!«

Bukova drva trboveljski premog
pri tt.
„KURIVO"
LJUBLJANA
Dunajska cesta 38
(na Balkanu)
Telefon št. 34 — 43

Pustovo
kopališče — restavracija
na Savski Straži pri Ježici
je otvorjeno z današnjim dnem
Pijača in jedila prvovrstna. 1168

Davanje u eksploataciju Bukovičke banje u Arandjelovcu

Ministarstvo socijalne politike i narodnog zdravlja putem ofertalne licitacije na dan **15. juna 1931. g.** izdavaće u eksploataciju Bukovičku banju u Arandjelovcu, za 50 godina sa izvorima mineralne vode, kupatilima, instalacijama, zemljištem, zgradama, svima pokretnostima po razpisanim uslovima.

Uslovi za izdavanje u eksploataciju mogu se dobiti u Ministarstvu socijalne politike i narodnog zdravlja po ceni od 50 dinara u Ekonomskom otseku.

O. Br. 7122 od 29. aprila 1931. g. Iz Opšteg odelenja ministarstva socijalne politike i narodnog zdravlja u Beogradu.

1185

Poslužite se sami

v na novo odprtem

avtomatičnem buffetu

»RIO«

v Ljubljani
Selenburgova ulica

Vedno sveži, nenadkriljivi zendviči in zakuski za mal denar
Prepričajte se!
Očarani boste!

Vedno sveže pivo, vino, likerji in amerikanske pijače!
Vse avtomatično

Kultura

Simfonični koncert

Letos dokaj razgibanemu našemu koncertnemu življu je uprava kr. narodnega gledališča sprejela v svoj delokrog za glasbe željno publiko prepotrebne sinfonične koncerte. Ta posrečena inicijativa dela gledališču posebno čast, izvajajočim in dirigentom pa hvalo. Petkov simfonični koncert je bil vreden naslednik prejšnjih dveh; s svojim zanimivim sporedom bi bil zaslužil daleko številnejši poset in mnogo večjo pozornost občinstvu, kot je je bil deležen. Na sodelovanje sta se zopet hvalevredno združila operni orkester in orkestralno društvo Glasbene Matice, pristopil je še vrli pevski zbor Glasbene Matice, kot solisti pa so sodelovali g. Golob Bernot Franja (alt), g. Milan Jug (bariton) in Anton Petrovčič (bas); ob dirigentskem pultu sta se vrstila g. kapelnik Niko Štritof in gosp. operni ravnatelj Mirko Polič. Prva novost sporeda je bila S. Osterčeva suita za orkester v petih stavkih. Osterca smatrajo za brezkompromisnega novotarja in pred kratkim je eno njegovih orkestralnih del odklonila celo praška glasbena kritika. Na videz je tudi v tej simfoniji njegova muzika skonstruirana, matematično preračunana, pa je ritmično in harmonično pestra, razgibana in zlasti v drugem (Tranquillo) ter v četrtem stavku (Religioso) globoko dojemljiva, dočim zadnji stavek (Presto-moderato-presto) zaradi svoje nebrzdane razigranosti mora užga i. Publika je Osterčevo novost sprejela z gromko pohvalo.

Zame najpomembnejše delo vsega koncerta je bil A. Glazunova simfonični poem »Stjenka Razin«, tematično komponiran na znano rusko pesem Ej, uhnem. Delo je nastalo pred 46 leti, pa kako je po invenciji, z radbi, harmonični plati, barviti orkestraciji čudovito mlado, sveže! V izvrstni interpretaciji g. N. Štritofa, ki je z elanom in z res muzikalno bravuro vodil orkester, je skladba ostavila velik dojem. — Nato zopet Adamič. Vrag mu skladbe stresa iz rokava. Nepopisno je ta naš mojster vokalne glasbe baš v času hude sterilnosti te panoge — plodovit. Nove njegove Tri legende, ki so namenjene mladini, imajo vse oblike mojstrovega stvarjanja. Priproste so, pevno pisane, toplo občutene, presenetljivo izvrstna orkestracija pa jih podkrepi, da lahko zavzamejo odlično mesto ne le na šolskih, marveč — koncertnih sporedih. Osterčeva simfonija in Adamičeva legenda so zopetna obogatitev naše glasbene literature. Obema je treba na delu in uspehih čestitati!

Zadnja točka sporeda je bila »Izkušnjava v puščavi«, priznanega češkega skladatelja Jaroslava Kriške, vzorno pisano glasbeno delo, komponirano na tekst evangelija sv. Matevža. Globoka vsebinska zamisel, nova izražanja v vokalnem in orkestralnem partu ter apartna orkestracija so v češkem glasbenem svetu skladbi pridobila nedeljeno uvaževanje. G. ravnatelj Polič se je z njemu lastno žilavostjo zavzel za izvedbo Adamiča in Kriške ter jih v kratkem času naštudiral in s pičlimi vajami spravil na oder. Tem večja zasluga za eksaktno, umerjeno prednašanje. Matični zbor se konstantno hrabro drži, da je veselje. Solisti so svojo nalogo izvršili tudi pohvalno. Iz srca bi bil privoščil koncertu večji poset, velikim moralnim uspehom bi želel velikega gmotnega. Pa kaj hočete? Ljubljana je v zanimanju za prave umetniške vrednote nepreračunljiva. In zopet prazne sprednje vrste! Ali res ljudje, ki imajo največ pod palcem, nimajo nobenega smisla več za resne koncerte? Ali jim je višek življenja le avto, ženska in šampanjec?

Prirediteljem in izvajalcem za koncert pa odkrito priznanje. Z. P.

Klabund, X Y Z

(Premijera v ljubljanski Drami)

Klabund je med našim gledališkim občinstvom že cenjen in znan. Njegova prepesnitev čudovitega kitajskega dela Krog s kredo, ki smo jo nedavno videli v Debevčevi režiji, pomeni enega najlepših dogodkov v našem gledališkem življenju in se je naši javnosti toliko priljubila, da je Klabund dandanes pri nas tako popularen kakor težko še kakšno ime iz moderne nemške dramatike. Klabund pa je kot pesnik in kot človek sodobnega sveta tudi vse ljubezni vreden. V Krogu s kredo se nam je razodel njegov odnos do človeka in stvari: svet ogenj lepote in čistega solnca, napad proti vsemu, kar teži in kar je od senc, ogenj humanizma in najglobljega socialnega razumevanja. Takšen je Klabund tudi v delu, ki smo ga v soboto prvikrat videli v Skrbinškovi režiji.

X Y Z je po svoji zasnovi preprostejše, manjše in na prvi pogled tudi umetniško manj intenzivno delo od Kroga, toda njegova literarna in življenjska cena ga vendarle stavlja gotovo med najboljše, kar je dala novejša nemška dramatika. X Y Z je v veselem, lahkotno razgibanem, skoraj grotesknem slogu napisana satira o tradicionalnem ljubezenskem trikotu. Ljubezenski trikot — moj Bog, to je v resnici tako star, tako večen problem, da je moral že zdavnaj nehati biti problem — in nič ni bolj banalnega in brezupnega, kakor pisati o njem. Klabund zavoljo tega tudi ni napisal komedije o ljubezenskem trikotu, temveč samo komedijo o komedijah, ki so jih drugi o tem trikotu napisali — ali so se jim celo pripetile. Klabund je v tej svoji satiri napisal eno zgodbo za vse neskončno število zgodb, napisal je en sam sublimiran, groteskno potenciran slučaj za vse milijone slučajev. X Y Z — to so trije predstavniki vseh tistih velikih in malih, vseh tistih dobrih in zlih, vseh tistih lepih in nelepih, ki so od začetka sveta in bodo najbrž tudi do njegovega konca padali v te bedne, žalostne, smešne zagate, katerih prve votke je narava človeku položila menda na dno srca. V dobrem spoznanju, da se življenje iz vseh teh afer in tragedij ne zna kaj prida naučiti, Klabundu ni bilo do tega, da bi življenje, kakršno je, oblikoval za življenje, temveč je ustvaril sam pristni teater: v vsej tej komediji je vse samo videz in možnost, vse je samo iznajdba, domislek in senzacija; nič ni res, samo vse se je že tisočkrat zgodilo tako in se še bo. Svojo snov pa je Klabund prepojil s tistim dobrim, tvornim in progresivnim duhom, ki ga tako pogostoma razodevajo skoraj vsi veliki sodobni pisatelji — s tistim zagrizenim stremljenjem, vse razumeti, vse razgaliti do dna in vse povišati do neba. Klabundova ideja, ki jo je položil v središče svojega trikota: da namreč mlada, lepa grofica Henrietta Y izmed dveh ljubimcev in mož, ki ji križata pot, najprej pomotoma zamenja vagabunda in pustolovca za resničnega grofa, nazadnje pa grofa zavrže in se spet oklene razkrinkanega sleparja — ta ideja pomeni ponovno izpoved tistega velikega, borbenega humanizma, zavoljo katerega mora biti Klabund tako blizu mladim ljudem, tiste preproste, vedno bolj zmagujoče filozofije, da smo vsi ljudje pod solncem enaki in da je vsak človek vreden vsaj svojega življenja in vsaj ene ljubezni. Ta misel se mi zdi eno izmed jeder te lepe, duhovite Klabundove satire, dasi pri uprizoritvi v našem gledališču ni prišla do prav jasnega izraza.

Delo je režiral Skrbinšek. Vdahnil mu je dovolj tiste sveže toplote in vedrine, ki diha iz knjige — dasi je mnogo, zelo mnogo bogastva, zlasti finega, intimnega igranja z besedami, ki je najdragocenejša odlika tega Klabundovega dela, ostalo v tekstu. Maša Slavčeva — njen je tudi lepi samo tu pa tam malo prenagli prevod — je igrala ženo. Če je kakšna vloga na svetu za Slavčevo, potem je ta grofica Y. Bilo je prvič, da smo jo videli sredi igre, in v neštetih momentih je presenetila in ogrela. Simpatičnega lopova X je igral Jan: bila je to živa, resnična figura mladega človeka, ki je na svetu okusil že to pa to, pa je v njem vendar še dovolj lepote in vsega. Jan je dokazal, da je v njem prostora tudi še za kaj drugega kakor za enostavne romantične ljubimce. Železnikov resnični grof Z je bil krepka realistična postava; toda preveč naturalistično podčrtavanje njegovega značaja smislu komedije ni prav pomagalo do izraza. Poleg Lipaha, ki je svojega slugo harmonično ubral v celoto, sta v ozadju sodelovala še Jerman in Juvanec.

X Y Z je komedija, ki druži utile dulci: umetniško delo, občinstvu pa zabave in smeha do solz. Fri.

Gostovanje v opereti

V soboto je debitirala v Šivičevi operetn »Prešmentani ljubezni« gdč. Herta Arkova kot Metka. Arkova je zelo muzikalna in inteligentna pevka in že v prvem nastopu se je izkazala kot srčkano igralko-subreto. Absolvirala je pevsko šolo konservatorija z odličnim uspehom in je med svojo učno dobo pela na produkcijah najtežje pesmi, tako n. pr. Stravinskega, skoraj brez korepeticij. Ako je pela na angažman, jo najtopleje priporočam. Gledališče je bilo zopet dobro obiskano in predstava živahna. Arkova je prejela kot debitantka po drugem dejanju kupe cvetja. Slavko Osterc.

Službene objave

Razglasi osrednje vlade

O. Br. 7122. 1178

Razpis.

(Oddaja Bukovičke banje v Arandjelovcu v eksploatacijo).

Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje bo dne **15. junija 1931.** potom ofertalne licitacije za 50 let oddajalo v eksploatacijo Bukovičko banjo v Arandjelovcu z izvori mineralne vode, kopališči, instalacijami, zemljiščem, zgradbami in z vsemi premičninami po razpisanih pogojih.

Pogoji za oddajo v eksploatacijo se lahko dobe v ministrstvu za socialno politiko za narodno zdravje, ekonomski odsek, za ceno Din 50·—.

Iz splošnega oddelka ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje v Beogradu, dne 29. aprila 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

C 56/31—1 1167

Oklic.

Tožeča stranka Blažič Ivan, posestnik na Dobračevem št. 9 pri Žireh, zastopana po Šinku Števu, notarju v Škofji Loki, je vložila proti toženi stranki zapuščini po pok. Blažič Uršuli iz Dobračevega št. 9, zastopani po prijavljenih dedičih Blažiču Francetu, pos. na Dobračevem št. 9, oz. njegovem dediču Blažiču Ivanu, pos. na Dobračevem št. 9, ter neznanokje bivajočih Blažiču Janezu v Ameriki, Blažiču Rupertu, Pavlu, Lovretu in Antonu iz Dobračevega k opr. štev. C 56/31 tožbo na priznanje lastnine.

Narok za ustno razpravo se je določil

na 12. maja 1931. ob poldvanajstih

pri tem sodišču v sobi štev. 2.

Ker je bivališče tožene stranke neznano, se postavlja Plantarič Ignac, kavarnar v Škofji Loki, za skrbnika, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Škofji Loki, odd. II., dne 29. aprila 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Br. 20.751/1931. 1195

Natečaj.

Na podlagi sklepa gospoda komisarja Osrednjega urada za zavarovanje delavcev z dne 29. aprila se tem potom razpisuje natečaj za izpopolnitev:

I. enega mesta pravnega referenta kategorije A. položaja V. z letno sistematsko plačo v znesku Din 12.000, z letno položajno plačo Din 21.000 ter z ostalimi pripadajočimi dokladami;

II. dveh mest uradnikov knjigovodstvene stroke kategorije B. položaja V. z letno sistematsko plačo v znesku Din 10.800, z letno položajno plačo Din 21.000 ter z ostalimi pripadajočimi dokladami.

III. dveh mest uradnikov knjigovodstvene stroke kategorije II. položaja VI. z letno sistematsko plačo v znesku Din 10.800, z letno položajno plačo Din 15.000 ter z ostalimi pripadajočimi dokladami;

IV. enega mesta uradnika statistične stroke kategorije B. položaja VII. z letno sistematsko plačo z nesku Din 10.800, z letno položajno plačo Din 12.000 ter ostalimi pripadajočimi dokladami;

V. treh mest uradnikov pisarniške stroke katergorije C. položaja VIII. z letno sistematsko plačo v znesku Din 9.600, z letno položajno plačo Din 9000 ter z ostalimi pripadajočimi dokladami;

VI. enega mesta sluge kategorije D. položaja IX. pri Postaji za naknadno zdravljenje poškodovancev z letno sistematsko plačo v znesku Din 8400·—, z letno položajno plačo Din 7200·— ter z ostalimi pripadajočimi dokladami.

Pogoji namestitve so sledeči:

I. da so prosilci državljani kraljevine Jugoslavije in da znajo srbsko-hrvatski ali slovenski jezik;

2. da imajo telesno, umsko in moralno sposobnost za službo pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev;

3. da so dovršili 18. leto in da niso starejši kakor 40 let, izvzemši slučaj, da so pred tem bili v službi pri Osrednjem uradu ali pri kakem drugem zavodu za socialna zavarovanja, v državni ali v drugi javni službi;

4. da niso pod kuratelo ali pod konkurzom, da niso preganjani za zločin ali prestopek iz koristoljubja in da niso obsojeni na izgubo službe oziroma državljanskih pravic za čas, določen po sodbi;

5. da jim služba pri Osrednjem uradu ali pri kakem drugem zavodu za socialno zavarovanje v državni ali drugi javni službi ni prenehala iz vzrokov, omenjenih v § 112 in v točki 5. in 7. paragrafa 113 Službenega pravilnika za uslužbence Osrednjega urada za zavarovanje delavcev;

6. da imajo za mesto pod I. popolno fakultetsko izobrazbo pravne fakultete univerze; za mesta pod II. do IV. dovršeno srednjo šolo (maturo), oziroma, v kolikor nimajo te izobrazbe, da dokažejo sposobnost za vršitev strokovnih poslov, poznavanje zakonskih predpisov o zavarovanju delavcev in potrebno inteligenco za službeni promet z občinstvom in uslužbenci, da imajo za mesto pod V. dovršene 4 razrede srednje šole, oziroma, v kolikor nimajo te izobrazbe, da dokažejo sposobnost za vršitev strokovnih poslov in potrebno inteligenco za službeni promet z očinstvom in uslužbenci; za mesto pod VI. najnujnejšo pismenost in bolničarske sposobnosti.

V kolikor bodo za mesta pod I., II., III., IV. in za eno mesto pod V. izbrani tudi uradni uslužbenci, se obenem razpisuje tudi natečaj za mesta nižjih položajev.

Prošnji mora vsak prosilec priložiti: rojstni list, domovnico, dokaze o zakoniti zakonski zvezi in o letih otrok, šolska izpričevala, dokazila o dosedanjem službovanju, zdravniška izpričevala in dokaze o urejeni vojaški obveznosti. Zdravje je treba dokazati z izpričevalom zdravnika Osrednjega urada za zavarovanje delavcev ali njegovih krajevnih organov ali zdravnikovih državnih ali samoupravnih oblasti ter še z enim izpričevalom, izdanim po državnem ali kakšnem drugem javnem dispanzerju odnosno zdravniku specialistu za tuberkulozo.

Vse ostale pravice in dolžnosti so določene po Službenem pravilniku za uslužbence Osrednjega urada za zavarovanje delavcev.

Lastnoročno pisane in s potrebnimi dokazili opremljene prošnje morajo prosilci predložiti podpisanemu uradu vključno do 21. maja 1931. **do 12. ure opoldne.**

Prepozno došle prošnje se ne bodo upoštevale.

Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu,

A.A. dne 29. maja 1931.

Razne objave

Vabilo na XI. redni občni zbor

Delniške tiskarne d. d. v Ljubljani, ki bo dne 21. maja 1931 ob osemnajstih (ob šestih zvečer) v družbeni pisarni v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 16.

Dnevni red:

1. Poročilo o poslovanju v minulem letu.
2. Predložitev bilance za leto 1930.
3. Sklepanje o predloženi bilanci.
4. Volitev upravnega sveta.
5. Volitev nadzorništva.
6. Predlogi delničarjev.
7. Slučajnosti.

* * *

§ 27. družbenih pravil: Glasovalno pravico na občnem zboru imajo oni delničarji, ki založe najkasneje osem dni pred občnim zborom delnice, katere tvorijo podstavo za njih glasovalno pravico, na mestu, objavljenem v vabilu, s katerim se sklicuje občni zbor.

Delnice naj se založe pri družbeni blagajni v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 5. maja 1931.

Upravni svet.

*

1194

Vabilo na VI. redni občni zbor

Ljubljanske borze za blago in vrednote, ki ga sklicuje podpisani borzni svet na dan 28. maja 1931 ob šestnajstih v borzne prostore v Ljubljani, Gregorčičeva ul. št. 27 (Trgovski dom), II. nadstropje, z nastopnim

dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednikov, določitev treh overovateljev zapisnika in dveh zapisnikarjev.
2. Poročilo borznega sveta o poslovnem letu 1930.
3. Poročilo finančnega odbora.
4. Odobritev bilance in podelitev razrešnice borznemu svetu.
5. Volitve:
   a) petih članov borznega sveta;
   b) petih članov finančnega odbora;
   c) trinajstih članov borznega razsodišča.

Če bi bil občni zbor nesklepčen, se bo vršil drug občni zbor dne 3. junija 1931 ob istem času in z istim dnevnim redom, ne glede na število zborovalcev.

Svet ljubljanske borze za blago in vrednote v Ljubljani

dne 2. maja 1931.

Hribar Dragotin, s. r., predsednik. **dr. Dobrila M.,** s. r., tajnik.

*

1187

Vabilo na VIII. redni občni zbor

ki ga bo imela

»SLAVIJA« jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani, v četrtek, dne 28. maja 1931. ob treh popoldne v prostorih Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega sveta in predložitev računov za VIII. poslovno leto.
2. Poročilo nadzorstvenega sveta in podelitev absolutorija upravnemu in nadzorstvenemu svetu.
3. Predlog o razdelitvi čistega dobička.
4. Dopolnilne volitve v upravni svet.
5. Volitev revizorjev in njih namestnikov.
6. Slučajnosti.

Po § pravil se lahko udeleži občnega zbora vsak delničar, ki je upravičen za glasovanje, in sicer osebno ali po zastopniku, ki se mora izkazati s pismenim pooblastilom in biti sam delničar, če je vsaj osem dni pred občnim zborom deponiral najmanj 10 delnic s še nezapadlimi kuponi vred na mestu, določenem v razglasu. Na vsakih deset delnic pride na občnem zboru en glas. Delnice se deponirajo pri Ljubljanski kreditni banki ali Obrtni banki v Ljubljani.

V Ljublajni, dne 2. maja 1931.

Upravni svet.

*

1188

Vabilo na X. redni občni zbor

Pokojninskega zavoda za nameščence v Ljubljani, ki se bo vršil v sredo, dne 3. junija 1931., ob desetih v sejni dvorani mestnega magistrata v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo revizorjev za preizkušnjo računskega zaključka za leto 1930.
3. Sklepanje o računskem zaključku in odvezi načelstva.
4. Določitev zneska za podporo vdovam z otroki za leto 1932. v smislu § 6. pravilnika o draginjskih dokladah.
5. Slučajnosti.

Predsedništvo.

E. M. Remarque: 82

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate. Ponatis, tudi v izvlečku, prepovedan.)

»Da, Ernest, tudi nji se je končno prav tako godilo. Tudi ona je posedala sama tukaj vsa tista leta, sama je ležala vse tiste dolge noči, bala se je. v negotovosti je živela, premišljevala in prisluškovala je — potem je prišlo tisto; gotovo spočetka niti sama ni hotela, toda ko se je zgodilo, si ni znala več pomagati, in tako je šlo naprej.«

Žena je prinesla kavo. Hotel sem jo pozdraviti, toda ni se ozrla name.

»Nočeš prinesti tudi za se skodelico?« je vprašal Adolf.

»Moram v kuhinjo,« je odvrnila. Njen glas je bil tih in globok.

»Tukaj sem posedal in si dejal: svojo čast si branil, spodil si ženo od hiše. Toda kaj imaš od časti, to so samo besede, zdaj si sam, in z ali brez časti ne bo to bolje. Potem sem ji dejal, da lahko ostane pri meni. Kaj se hoče, človek postane truden, živi pa samo teh par let; če ne bi vedel ničesar o njenem prestopku, bi pa bilo prav tako. Kdo ve, kaj vse bi se zgodilo, če bi človek vse vedel.«

Adolf je nervozno potrkaval z roko po naslonjalu stola. »Pij kavo, Ernest, tudi sirovo maslo je tu.«

Nalil sem kave in pila sva.

»Poglej, Ernest,« je dejal tiho, »vam je lažje, ste izobraženi, imate knjige in še marsikaj. Toda jaz — jaz nimam ničesar drugega ko samo »ženo —«.

Ničesar nisem rekel, ker bi mu ne mogel pojasniti. Samo žalosten sem postal; — ne more mi pomagati. Ni več tisti, kot je bil tam zunaj — in tudi jaz nisem več tisti. Čez nekaj časa sem vprašal: »Kaj pa pravi ona k vsemu temu?«

Adolf je povesil roko. »Prav za prav ne govori mnogo, kaj posebnega ni mogoče izvleči iz nje. Samo poseda in me gleda. Kvečjemu, da včasih joka. Malo govori.«

Premaknil je skodelico na stran. »Včasih pravi, da se je zgodilo vse tisto samo zato, da je bil kdo tukaj. Potem pravi zopet, da ne more vsega tistega razumeti; ni se mogla zavedati, da mi bo storila hudo, ker bilo je, kot da bi bil jaz pri nji. Tega ne morem razumeti, ker kaj takega je treba vendar razločevati, saj je drugače vendar pametna žena.«

Začel sem premišljevati. »Morda misli s tem povedati, da takrat ni bila čisto pri zavesti, bilo ji je morda tako kot v sanjah. Včasih sanja človek tako čudno, Adolf.«

»Lahko, da je tako,« je odvrnil, »toda ne morem razumeti. Dolgo vse tisto ni trajalo.«

»Zdaj noče o tistem drugem ničesar več slišati?« sem vprašal.

»Pravi, da spada semkaj, v hišo, k meni.«

Zopet sem začel razmišljati. Toda kaj sem hotel vpraševati.

»Tebi je zdaj bolje tako, Adolf?«

Pogledal me je. »Ne še povsem, Ernest, to si lahko misliš, še ne. Toda to bo že prišlo, ali ne?«

Videti je bil, da sam prav ne veruje v to.

»Gotovo bo prišlo, Adolf,« sem dejal in položil še drugo smotko na mizo. Še nekaj časa sva se pogovarjala, potem sem vstal. Adolf mi je zavil sirovo maslo v papir in mi ga izročil. V veži sem srečal Adolfovo ženo, ki je naglo švignila mimo mene. »Na svidenje, gospa,« sem dejal in ji ponudil roko. »Na svidenje,« je odgovorila in mi stisnila roko. Obraz je obrnila proč.

Adolf me je spremil na kolodvor. Veter je vršal. Pogledoval sem Adolfa od strani in se spomnil, kako se je v jarkih vedno smehljal predse, če smo govorili o miru. Kaj se je pa zdaj vse zgodilo z njim.

Vlak se je začel pomikati. »Adolf,« sem dejal naglo skozi okno, »tako dobro te razumem — ne veruješ, kako dobro vse to razumem.«

Počasi je stopal po polju proti svoji hiši.

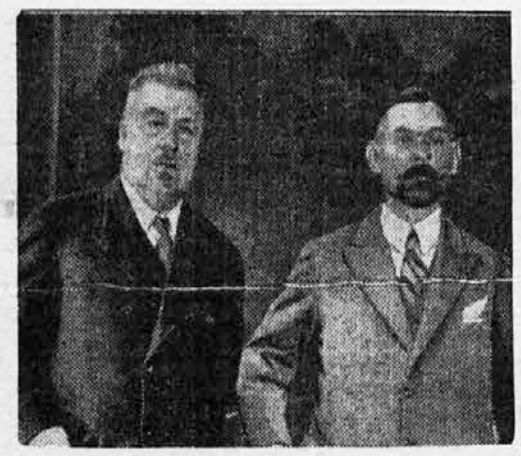

Pogajanja dr. Eckenerja v Parizu

Zrakoplovec dr. Eckener se je te dni pogajal v Parizu s francoskim ministrom za zrakoplovstvo Dumesnil-om (na sliki desno) glede vporabe pariškega letališča kot postajo za »Zeppeline«, ki bodo redno pluli med Ameriko in Evropo.

Posebne šole v Berlinu

Mnogo tega, kar vidimo v navadnem življenju, se nam zdi razumljivo kar samoposebi in mi mislimo, da to ali to sploh drugače biti ne more. Mi se nič ne čudimo, če se nam prodajalke prijazno smehljajo, da služabniki molče itd. — mi mislimo, da mora vse to že tako biti.

Mnogo tega je res samoposebi razumljivo, mnogo je pa tudi stvari, ki se jih moraš priučiti popolnoma, če hočeš, da nihče ne razločuje na tebi tega, kar si se naučil od tvoje narave.

V Berlinu imajo n. pr. posebno »šolo za smehljanje«. Tam se uče prodajalke, vajenke in ženske sorodnih poklicev, kako se morajo kupcem pravilno nasmehljati, da napravijo nanje dober in ugoden vtis. To šolo obiskujejo večinoma 14 do 17 let stare deklice, kjer se uče pravilno prodajati. Prodajalka mora znati biti vljudna, mora prijazno kazati vse blago in zavoj lepo zaviti. Predvsem pa se morajo naučiti prijaznega smehljanja, da »pali«.

Posebno šolo je ustanovila tudi neka gramofonska tvrdka za svoje prodajalke. Tam se dekleta uče, da gramofonska plošča ni navadna plošča, ki toliko in toliko stane, ampak prodajalka mora znati dajati kupcem vsa potrebna pojasnila o tem, kdo je komad zložil, kaj je dotični skladatelj še zložil, kakšni plesi so moderni, iz katere opere ali operete je ta ali oni komad itd.

Posebne šole imajo v Berlinu tudi za prodajalce raznega blaga po ulicah. Tam se uče, kako je treba kričati in kdaj in kako je treba blago hvaliti, da privabijo kupce.

Tudi za ljudi, ki bi radi postali dobri govorniki, imajo več govorniških šol. Te šole obiskujejo šolarji in šolarice in delavci in trgovci. Vsi ti ljudje, ki vedo cenit vrednost lepega in spretnega govora, prav radi obiskujejo te šole.

Dobro je obiskana tudi šola za služabnike in služabnice vseh vrsi. Tečaji trajajo po pol leta, gojenci pa se uče, kako se pravilno čistijo obleke in čevlji, kako morajo biti pospravljene razne sobe, kako je treba zlagati za potovanje potrebne stvari v kovčege in sploh vse, kar rabi dober »sluga imenitnega gospoda« ali pa komornica razvajene pevke.

Za ljudi, ki bi radi dobil službo v barih, obstoji šola za mešanje raznega žganja. Te ljudi prav dobro plačujejo.

Potresi in povodnji v Rusiji

Nedavno je zadela Armenijo (danes del sovjetske Rusije) silna potresna katastrofa, mogoče največja, kar jih poznajo v Rusiji. Po zanesljivih poročilih je zahtevala nesreča doslej 800 mrtvih in 1100 težko ranjenih, nad 25.000 ljudi pa je brez strehe. Največ je trpelo okrožje Gerusa. Sunki so se ponavljali še 30. aprila in 1. maja, tako da na reševanje zasutih ljudi izpod razvalin ni bilo mogoče niti misliti.

Na kraj nesreče je vlada takoj poslala več vlakov živil, zdravil in obleke za prvo pomoč, primanjkuje pa zdravnikov in šolanih bolniških strežnic. Vlada je poslala sicer tja nekaj sto vojaških zdravnikov, toda to je še vse premalo. Vojaška letala krožijo neprestano nad ruševinami, doslej pa še niso objavili vseh podrobnosti, ki so jih ugotovili opazovalci na letalih. Središče potresa je pokrajina Sangesur.

V evropski Rusiji pa je prestopila reka Dnjepr svoje bregove in mestu Kijevu grozi velika povodenj. Nižje ležeče dele mesta je voda že preplavila, ogrožene pa so tudi velike tvornice v kijevskem industrijskem področju. V elektrarni stoje delavci med delom v vodi in če voda ne bo uplahnila, je nevarnost, da se bodo parni kotli razleteli, če pride voda do njih. Ob obeh bregovih Dnjepra so morali izprazniti že na stotine hiš, tako da mora na tisoče ljudi prenočevati na prostem. Tudi železniški promet so morali deloma popolnoma ustaviti, deloma pa omejiti.

Praznoverni filmski »zvezdniki« in »zvezde«

V središču filmske umetnosti, v Hollywoodu, pripovedujejo, da je še vsaka filmska »luč«, moška ali ženska pustila zapasti prvo nakaznico na svojo plačo. To mogoče ni res na celi črti, ker navadno filmski umetniki svojih karijer ne začenjajo kot bogataši, res pa je, da hrani do malega vsak filmski umetnik kakšen spomin na najbolj važen dogodek v svojem življenju.

Mary Pickford hrani n. pr. tisto karto za cestno železnico, s katero se je peljala — takrat še neznana — v središče londonskih gledališč, da bi tam našla skromen zaslužek. Med vožnjo pa je morala prestopiti in pri tej priliki je zagledala pred seboj neki kino. Vstopila je iz radovednosti in na hip je stala nasproti debelušnemu gospodu zelo ostrega pogleda. Gospod se je začel ž njo pogovarjati in ko je zapustila kino, ni karte več potrebovala, ker je imela že pogodbo v žepu, shranila pa je pogodbo za spomin. Debelušni gospod pa ni bil nihče drugi kakor slavni režiser Griffith.

Filmska zvezda La Plantes hrani par shojenih čevljev, ki jih je nosila takrat, ko je hodila od gledališča do gledališča iskat službe.

Skoro vsi umetniki pa skrbno hranijo prva pisma, ki so jih dobil od svojih občudovalcev in oboževalk. Taki spomini jim baje prinašajo srečo...

Nekaj, kar mnogi ne vedo

Mnogo ljudi ne ve,

da se nahaja najvišja železnica na svetu v južno-ameriški državi Peru;

da so nosili stari Špartanci v boju rdeče plašče, da se kri ni poznala na njih;

da je »garbo« italijanska beseda (v glasbi) in pomeni »eleganco«;

da imajo v Ameriki 232.000 cerkva, ki imajo za 3,,800,000.000 (tri milijarde in osem milijonov) dolarjev nepremičnega premoženja;

da je San Marino najstarejša republika;

da som sploh nima kosti v svojem telesu;

da ima 13. nadstropje borznega poslopja v Newyorku številko 14; in

da so imeli v Franciji nekdaj zavarovanje za hazardno igro in je bila vsled tega prepovedana.

Vsako leto 137.000 novih doktorjev

Toliko novih doktorjev producirajo namreč razne visoke šole na leto samo v Nemčiji!

Vsi ti ljudje pa navadno nikjer ne dobe dela in zaslužka, ampak samo množe že itak goste vrste kulturnega proletarijata. Kljub tej žalostni statistiki pa se je število dijakov na nemških visokih šolah od leta 1913. dalje podvojilo.

Ta slika pa postaja še toliko žalostnejša, če pomislimo, koliko truda in koliko stradanja mora večina teh mladih ljudi prestati, predno konča svoje študije. Tako so priobčili te dni neki dunajski listi oglas, kjer išče dijakinja medicine mesto postrežnice za čas od šestih do polosmih zjutraj!

Te strašne številke so dale povod skoro vsemu kulturnemu svetu, da se je začel resno baviti z vprašanjem kulturnega proletarijata.

Kakor pa vse kaže, bomo imeli to »vprašanje« prav kmalu tudi pri nas.

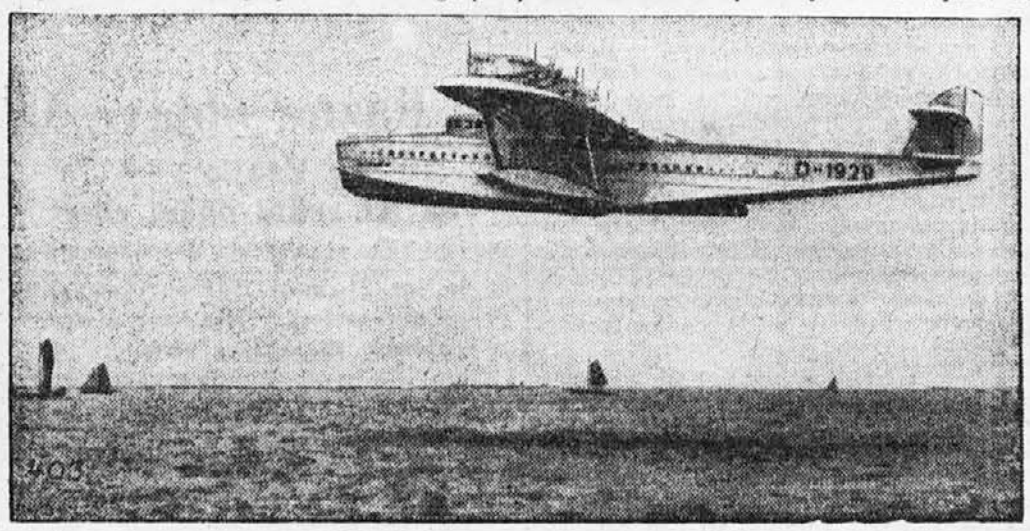

Veleletalo »Do X« leti v Afriko

Strašna eksplozija pri Rio de Janeiro

V prostorih, kjer so polnili torpede za brazilijansko vojno mornarico, se je te dni dogodila strahovita eksplozija, pri kateri je bilo mrtvih okoli 400 delavcev.

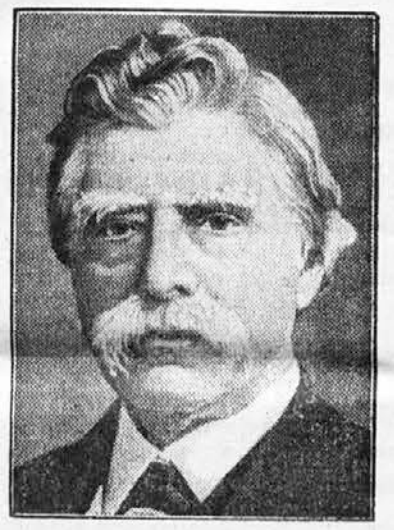

Profesor David Hughes

David Hughes je bil rojen pred 100 leti (16. maja leta 1931.). Bil je znamenit fizik, njegova najvažnejša iznajdba pa je mikrofon, ki ga rabimo pri telefonu in pri zvočnem filmu.

Radio

Ljubljana, torek, 5. maja. 12.15 Plošče (solospevi, dunajska glasba). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Radio-kvintet. 19.00 Dr. I. Rakovec: Iz življenja predpotopnih živali. 19.30 Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina. 20.00 Novakov večer: a) Samospevi Milana Juga, b) Klavir-solo, Marijan Lipovšek. 21.00 Koncert Radio-kvinteta. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, sreda, 6. maja. Opoldanski program odpade. 18.00 Radio-kvintet. 19.00 Literarna ura: Gustav Strniša bere drobne novele. 19.30 Dr. N. Preobraženskij: Ruščina. 20.00 Samospevi gdč. Milene Verbič. 21.00 Valčkova ura, igra Radio kvintet. 22.00 Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, torek, 5. maja. 11.30 Plošče. 12.00 Za srednješolce. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plesna glasba (Plošče). 17.00 Kvintet iz Zemuna. 17.30 Citre. 18.00 Schubertove pesmi. 19.30 Nemščina. 20.00 Glasbena uganka I. 20.30 Zagreb. 22.30 Novice. 22.50 Jugoslov. koncert Radio ork. 23.50 Narodni napevi. 0.50 Narodne s kitaro. 1.20 Narodne s harmoniko.

Beograd, sreda, 6. maja. 10.00 Ljudska šola. 11.30 Plošče. 12.30 Radio orkester (Petrovič, Jenko, Brodil, Čižek). 13.30 Novice. 17.00 Vokalni koncert. 17.30 Popoldanski koncert Radio orkestra. 19.30 Iz življenja umetnika. 20.30 Berlin: Simfonični koncert. 21.00 Novice.

Zagreb, torek, 5. maja. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Popoldanski koncert. 20.15 Poročila. 20.30 Komorni večer kvarteta. 21.30 Vokalni koncert. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Plesna glasba.

Zagreb, sreda, 6. maja. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Otroška ura. 18.30 Novice. 20.15 Poročila. 20.30 Klavirski koncert. 20.30 Klavirski koncert (Zdenko Pacher). 21.50 Novice. 22.00 Zvočni film.

Praga, torek, 5. maja. 11.15 Plošče. 12.25 Brno. 16.15 Plošče. 16.20 Otroška ura. 16.30 Bratislava. 18.30 Recitacije. 19.05 Narodne pesmi. 19.20 Uvod k prenosu. 19.30 »Seviljski brivec«, opera, Rossini. 22.20 Poljudna glasba.

Praga, sreda, 6. maja. 11.15 Plošče. 16.30 Bratislava. 16.05 Plošče. 16.30 Otroška ura. 19.05 Plošče. 19.30 Kabaret. 20.30 Violinski koncert. 21.00 Orkestralni koncert. 22.15 Obramba proti zračnim napadom.

Izdaja tiskarna »Merkur«, Gregorčičeva ulica 23. Za tiskarno odgovarja Otmar Mihálek. — Urednik Milan Zadnek. — Za inseratni del odgovarja August Kozman. — Vsi v Ljubljani.